

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**
Ekonomická fakulta

Studijní program: Ekonomika a Management

Studijní obor: Obchodní podnikání - se specializací na cestovní ruch

PODPORA CESTOVNÍHO RUCHU NA DOBŘÍŠSKU

Bakalářská práce

2008

Vedoucí bakalářské práce:
RNDr. Blažena Gehinová

Vypracovala:
Dita Kokštejnová

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala zcela samostatně
s použitím uvedené literatury.

Dobříš 1. 4. 2008

Dita Kokštejnová

Děkuji RNDr. Blaženě Gehinové za ochotu a cenné rady při odborném vedení mé práce.

Klíčová slova

Cestovní ruch – turista – analýza nabídky - primární nabídka – sekundární nabídka – segmentace trhu – trvale udržitelný cestovní ruch – dotazníkové šetření – přínosy a dopady cestovního ruchu

Obsah

1. ÚVOD.....	- 1 -
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED.....	- 3 -
3. POUŽITÁ METODIKA.....	- 8 -
3. 1. CÍL PRÁCE	- 8 -
3. 2. PRACOVNÍ HYPOTÉZY.....	- 8 -
3. 3. SEKUNDÁRNÍ ZDROJE.....	- 8 -
3. 4. PRIMÁRNÍ ZDROJE.....	- 9 -
4. CHARAKTERISTIKA PODMÍNEK ROZVOJE DOBŘÍŠSKA A ŠIRŠÍHO ZÁZEMÍ.....	- 10 -
4. 1. CHARAKTERISTIKA REGIONU „STŘEDNÍ ČECHY - ZÁPAD“.....	- 10 -
4. 2. VYMEZENÍ A CHARAKTERISTIKA DOBŘÍŠSKA.....	- 11 -
5. ANALÝZA SLOŽEK PRIMÁRNÍ NABÍDKY DOBŘÍŠSKA.....	- 14 -
5. 1. PŘÍRODNÍ POTENCIÁL DOBŘÍŠSKA.....	- 15 -
5. 1. 1. Geomorfologický potenciál.....	- 15 -
5. 1. 2. Klimatický potenciál.....	- 16 -
5. 1. 3. Hydrologický potenciál.....	- 16 -
5. 1. 4. Biologický potenciál.....	- 17 -
5. 2. KULTURNĚ-HISTORICKÝ POTENCIÁL DOBŘÍŠSKA.....	- 18 -
6. ANALÝZA SLOŽEK SEKUNDÁRNÍ NABÍDKY DOBŘÍŠSKA.....	- 21 -
6. 1. Ubytovací zařízení.....	- 21 -
6. 2. Stravovací zařízení.....	- 23 -
6. 3. Turistická infrastruktura.....	- 25 -
6. 3. 1. Tour operátoři, cestovní kanceláře.....	- 26 -
6. 3. 2. Místní informační turistická centra.....	- 26 -
6. 3. 3. Sportovně-rekreační zařízení.....	- 26 -
6. 3. 4. Kulturně-společenská zařízení.....	- 29 -
7. ANALÝZA POTŘEB A POŽADAVKŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ DOBŘÍŠSKA.....	- 31 -
7. 1. Využití sekundárních informačních zdrojů.....	- 31 -
7. 2. Dotazníkový průzkum.....	- 31 -
7. 3. Motivace návštěvníků.....	- 41 -
7. 4. Segmentace trhu cestovního ruchu.....	- 41 -
7. 4. 1. Kriteria segmentace.....	- 42 -
7. 4. 2. Výběr cílového segmentu trhu.....	- 43 -
8. ANALÝZA PŘÍNOSŮ A DOPADŮ CESTOVNÍHO RUCHU NA DOBŘÍŠSKO.....	- 44 -
8. 1. Oblast ochrany životního prostředí.....	- 44 -
8. 2. Sociálně-kulturní oblast.....	- 45 -
8. 3. Ekonomická oblast.....	- 45 -
9. VYHODNOCENÍ ANALÝZY NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU NA DOBŘÍŠSKU.....	- 46 -
10. NÁVRH OPTIMÁLNÍ NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU PRO VYBRANÉ SEGMENTY TURISTŮ.....	- 47 -
11. ZÁVĚR.....	- 48 -
12. SUMMARY	
13. SEZNAM PŘÍLOH	
14. POUŽITÁ LITERATURA	
15. PŘÍLOHY	

1. Úvod

Cestovní ruch je významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. ⁽¹⁾

Rozhodnutí o tom, jestli je vhodné na daném území cestovní ruch rozvíjet, musí být podloženo kvalitním průzkumem a informacemi. Rozvoj cestovního ruchu a příliv návštěvníků mají pozitivní vliv nejen na ekonomiku státu, ale také má významný podíl na zaměstnanosti (cca 12 % z celkové zaměstnanosti v ČR). Musíme však brát v úvahu i možný negativní vliv na přírodní prostředí, na supra a infrastrukturu apod. V této souvislosti je nutná určitá regulace rozvoje cestovního ruchu tak, aby byl dlouhodobě udržitelný.

V odvětví cestovního ruchu v poslední době sílí konkurenční boj, který je, mimo jiné, důsledkem zvyšujících se nároků klientů. Je tedy nutné nalézat nové prostředky jak si udržet zákazníky a jak získat nové. Pro rozvoj cestovního ruchu v destinaci je důležitá kvalitní nabídka, která je schopna přilákat návštěvníky a následně uspokojit jejich potřeby a požadavky.

Česká republika je stále atraktivní pro návštěvníky z Německa, Slovenska, Rakouska, Maďarska nebo Polska. Začíná ale narůstat také zájem Japonska, Itálie, Francie nebo Velké Británie. Stát prosazuje především nabídku kulturního cestovního ruchu, lázeňství a regenerační cestovní ruch. V posledních letech roste i význam především Prahy a Brna jako měst kongresů, výstav a veletrhů. Zahraniční návštěvníky láká také česká gastronomie.

Vzhledem ke krásné a zajímavé krajině jsou Střední Čechy vyhledávaným místem jak tuzemských tak zahraničních turistů. Leží zde několik chráněných krajinných oblastí, z nichž mezi nejvýznamnější patří Český ráj, biosférická rezervace UNESCO Křivoklátsko nebo geologicky zajímavý Český kras se známými Koněpruskými jeskyněmi. Oblíbeným místem tuzemských i zahraničních rekreatantů jsou toky téměř všech zdejších velkých řek - Berounky, Jizery, Labe i Sázavy. Kraj je proslaven i vzácnými historickými památkami – patří mezi ně především hrady jako Karlštejn, Křivoklát, Konopiště, Kokořín, Český Šternberk.

V jižní části Středních Čech najdeme také Dobříšsko (Příloha 2). Tato oblast nabízí mnoho přírodních atraktivit a kulturně-historických památek, které každoročně přilákají značné množství návštěvníků.

Dobříšsko jsem si vybrala proto, že z této oblasti pocházím, a tudíž ji poměrně dobře znám. A také z toho důvodu, že jde dle mého názoru o oblast s velkým potenciálem pro další rozvoj. V současné době je Dobříšsko známé především díky Zámku Dobříš a památníku světoznámého spisovatele Karla Čapka, který zde strávil podstatnou část svého života. Nelze opomenout ani krásnou ničím nenarušenou přírodu, která je také významným lákadlem turistů.

Bakalářská práce se věnuje městu Dobříš a okolí. Soustřeďuje se na místní atraktivitu, nabídku služeb cestovního ruchu, poptávku po nich, charakteristiku návštěvníků, jejich spokojenost s nabízenými službami a v neposlední řadě také motivaci k navštívení této oblasti. Podkladem pro zhodnocení výše zmíněného byl vlastní dotazníkový průzkum (vzor dotazníku - Příloha 1). Nashromážděno bylo celkem 107 dotazníků. Cílem této práce je analyzovat složky primární a sekundární nabídky cestovního ruchu na Dobříšsku, analyzovat potřeby a požadavky návštěvníků a vyhodnotit přínosy a dopady cestovního ruchu v řešeném území.

2. Literární přehled

Podle World Tourism Organization se cestovním ruchem rozumí „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí, a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“. (Hesková a kol., 2006) Moderní cestovní ruch v různých formách soustřeďuje k dlouhodobým i krátkodobým pobytům obyvatelstvo do významných středisek, oblastí a zemí (Hrala, 1994). Cestovní ruch je také jedním z největších a nejrychleji se rozvíjejících průmyslů světa. Má vliv na zaměstnanost, na tvorbu hrubého domácího produktu, vytváření devizových rezerv státu, záchranu kulturních, uměleckých a historických památek, zvyšuje všeobecnou vzdělanostní úroveň obyvatelstva. (Királ'ová, 2003) Značnou část potřeb souvisejících s cestovním ruchem lze uspokojit i mimo jeho rámec, ale právě účast na cestovním ruchu představuje vyšší stupeň jejich uspokojení. (Orieška, 1999) Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Mnozí lidé nepovažují cestovní ruch za samostatné odvětví, ale za činnost, která je výsledkem služeb jiných odvětví jako jsou ubytování, stravování a doprava. (Horner, Swarbrooke, 2003) Cestovní ruch je také významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. (Hesková a kol., 2006) Cestovní ruch je v současné době v převážné většině zemí celého světa důležitou součástí společenského života a společenského vývoje. (BÖHM, Madar, 1980) Borman (1931) definuje cestovní ruch jako „cesty, jež se podnikají za účelem zotavení, zábavy, obchodu a povoláním nebo i z jiných příčin (za zvláštními událostmi), při nichž dochází k dočasné změně místa bydliště. Nepatří sem však dojíždění za prací.“(Malá a kol., 2002) Naproti tomu švýcarský profesor C. Kaspar (1989) pojímá cestovní ruch jako „souhrn jevů a vztahů, které vyplývají z cestování a pobytu osob, pro které místo pobytu není ani místem trvalého bydliště ani místem pracoviště“. (Malá a kol., 2002)

Cestovní ruch můžeme chápat také jako určitý systém, který je tvořen dvěma podsystemy, kterými jsou subjekt a objekt cestovního ruchu. Objektem cestovního ruchu může být všechno, co se může stát cílem účastníků cestovního ruchu. Objekt cestovního ruchu je tak nositelem nabídky. Tvoří ho cílové místo, podniky a instituce cestovního ruchu. (Hesková a kol., 2006) Subjektem je pak účastník cestovního ruchu.

Zde rozlišujeme tři typy: návštěvník, výletník a turista. Návštěvníka můžeme charakterizovat jako účastníka, který vycestuje ze svého trvalého bydliště na dobu kratší než šest měsíců, v případě, že cestuje do zahraničí, na dobu kratší než jeden rok. Výletníkem rozumíme osobu, která cestuje na dobu kratší než 24 hodin a přenocuje v navštíveném místě. Turista je osoba, která v domácím, respektive v zahraničním cestovním ruchu splňuje kritéria návštěvníka. Účast turistů na cestovním ruchu je spojena minimálně s jedním přenocováním. (Hesková a kol., 2006)

Na přelomu 80. a 90. let dvacátého století se začal v mnoha zemích světa projevat zájem o ochranu životního prostředí a s tím související problémy. To se samozřejmě nevyhnulo ani oblasti cestovního ruchu. Výsledkem byl vznik takzvaného „zeleného“ zákazníka, jehož spotřebitelské chování bylo ovlivněno jeho zájmem o řadu těchto otázek (Horner, Swarbrooke, 2003). Mezi zelené otázky mohou patřit: Starost o zdroj, například potřeby uchránit zdroje vody a energie a recyklovat pokud možno všechny odpad; zájem o životní prostředí ve smyslu estetického vzhledu krajiny vzniku možného znečištění; otázky zdravého životního stylu včetně organicky vyrobených potravin a otázky aditiv v potravinách; ochrana zvířat včetně testování kosmetických přípravků na zvířatech a vzestup vegetariánství. Existuje řada důvodů proč by organizace cestovního ruchu, služeb pro využití volného času a ubytovacích a stravovacích služeb na sobě pracovaly v oblasti uvedených otázek. Mezi tyto důvody patří potřeba vyhovět legislativě, například omezení přípustného hluku a emisí letadel, snaha přistoupit k opatřením dobrovolně, aby zákonodárci nemuseli zavádět zákony, které by mohly vyžadovat opatření ještě tvrdší, reakce na stížnosti zákazníků, víra, že takové zaměření zlepší obraz organizace v očích potenciálních zákazníků a ostatních členů profesních skupin, investorů, státních úředníků a médií a zavádění vybraných postupů, které přinesou další výhody ve smyslu úspor nákladů atd. (Horner, Swarbrooke)

Proto, aby bylo dané území úspěšné, je třeba analyzovat chování, potřeby a požadavky účastníků cestovního ruchu. Na základě analýzy potřeb a požadavků je možno uskutečnit segmentaci trhu, které mají relativně stejné potřeby a požadavky, úroveň spotřeby, očekávání vzhledem k destinaci a je možné je oslovit prostřednictvím společných komunikačních médií. P. Kotler vysvětluje segmentaci jako rozdělení trhu na rozdílné skupiny zákazníků, přičemž každou z uvedených skupin je možné vybrat jako cílový segment. Cílovým segmentem v cestovním ruchu označuje takový, kterému je možno destinace „prodat“ nejlépe. Výběr cílového segmentu trhu se uskutečňuje

na základě porovnání nabídky destinace, potřeb a požadavků jednotlivých segmentů trhu (Királ'ová, 2003). Segmentace odpovídá na potřebu vyrovnat se s komplexností trhu, tedy s rozmanitostí různých typů skutečných i potenciálních klientů. V případě muzeí a památkových objektů a jiných kulturních destinací slouží segmentace k rozdělení publika do vzájemně odlišitelných skupin, sdílejících podobné charakteristiky a specifické potřeby či preference ve vztahu k produktu. (Kesner, 2005)

Úspěšnost destinace cestovního ruchu na trhu závisí na schopnosti analyzovat chování a změny v potřebách a požadavcích jak současných, tak i potenciálních návštěvníků a na základě výsledků uvedené analýzy stimulovat, případně vytvářet poptávku po destinaci, jejich produktových řadách či jednotlivých komponentech produktu. (Királ'ová, 2003)

Produkt kulturní instituce může mít velmi různorodou podobu a míru komplexnosti. Z pohledu konzumenta historického dědictví je základním produktem prožitek, který návštěvou získá. (Kesner, 2005)

Jeden z nejdůležitějších faktorů chování návštěvníků je z hlediska destinace motivace. Motiv je potřeba na určitém stupni naléhavosti, která vyvolává úsilí na její uspokojení. Potřeba je uvědomení nebo neuvědomený rozdíl mezi existujícím a požadovaným psychickým nebo fyzickým stavem. (Királ'ová, 2003)

Potřeby účastníků cestovního ruchu nevystupují individuálně, ale zpravidla jako soubor spolu souvisejících a vzájemně se podmiňujících potřeb. Jejich uspokojení proto nevyžaduje jednotlivé, nýbrž komplexní služby. Komplexnost služeb cestovního ruchu je předpokladem uspokojení potřeb jeho účastníků na odpovídající úrovni tehdy, jestliže účinnost působení vlastností rekreačního prostoru je v souladu s rozsahem a kvalitou služeb poskytovaných jednotlivými zařízeními služeb cestovního ruchu v závislosti na funkci a významu daného rekreačního prostoru, ročního období a podmínek, za nichž dochází k uspokojení účastníků cestovního ruchu. (Orieška, 1999)

Potřeby, které člověk vnímá a uvědomuje si je, nazýváme přáním. Lidé jsou v zájmu splnění svých uvědomovaných potřeb, tj. přání, motivováni k jejich uspokojení. V zájmu úspěšnosti nabídky destinace na trhu je v této souvislosti třeba najít odpověď na otázku: Co návštěvník v destinaci hledá a proč sem přišel? Které své potřeby chce v destinaci uspokojit a jaké jsou v této souvislosti jeho požadavky? (Királ'ová, 2003)

Rozsah uspokojení potřeb účastníků cestovního ruchu vyjadřuje spotřeba. Spotřeba v cestovním ruchu úzce souvisí s kategorií životní úrovně. Prostřednictvím spotřeby dochází k hodnotícímu posouzení, zda potřeba byla uspokojena, či nikoli. Spotřeba

je konečnou fází reprodukčního procesu a současně i předpokladem dalšího produktu služeb (i zboží) cestovního ruchu. Služby v cestovním ruchu představují činnosti nehmotného charakteru, jejichž výsledkem je buď individuální, nebo společensky užitečný efekt. Individuální efekt, který je obvykle součástí cíle účasti na cestovním ruchu, může mít různorodý charakter podle zvolené formy účasti, například rekreační, kulturní, zdravotní apod. Společenský efekt zpravidla podmiňuje nebo umožňuje dosažení individuálního efektu (například služby související s udržováním čistoty a hygieny veřejných prostranství, zeleně atd.) (Orieška, 1999)

Cílové místo představuje středisko cestovního ruchu, region nebo stát jako cestovní cíl. V odborné literatuře se na jeho označení používá i pojem destinace cestovního ruchu (Hesková a kol., 2006). Střediska nabízejí jak atraktivity, které lákají k návštěvě, tak služby a zařízení, které návštěvníci vyžadují. Bývají větší, než je většina tradičních atraktivit, ale také se liší od normálních destinací tím, že jsou ve vlastnictví jediné organizace a řízeny jako jediná organizační jednotka (Horner, Swarbrooke, 2003).

Destinace cestovního ruchu je přirozeným celkem, který má z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací. Výkladový slovník cestovního ruchu pod pojmem destinace cestovního ruchu rozumí v užším smyslu cílovou oblast v daném regionu pro kterou je typická významná nabídka atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu a v širším smyslu země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit cestovního ruchu, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků (Királ'ová, 2003). Destinace je též představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivity) místa nebo oblasti. Atraktivity destinace tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace. Destinace nabízí služby jako ubytování, stravování, sportovní aktivity a zábava. Za nejmenší možnou destinační jednotku je považován rezort (Palatková, 2006). World Tourism Organisation definuje destinaci cestovního ruchu „jako místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina zvolil pro návštěvu“. (Hesková a kol., 2006)

Marketing destinace (destinační marketing) představuje významný nástroj pronikání destinací na mezinárodní i domácí trh turismu na regionální, lokální i národní úrovni. Marketing destinace v sobě propojuje strategickou, taktickou a administrativní rovinu

s přihlédnutím k potřebám transformace na nové podmínky trhu cestovního ruchu (Palatková, 2006). Podstata marketingu destinace tkví v orientaci všech zainteresovaných subjektů na uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace za účelem dosažení zisku. (Királ'ová, 2003)

Managementem destinace rozumíme soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v destinace za účelem dosažení jeho udržitelného rozvoje a zachování konkurenceschopnosti na trhu. (Királ'ová, 2003)

Destinační management a marketing představuje soubor činností na vybraných úrovních řízení a koordinace, strategické plánování, různé formy spolupráce na úrovni mikroregionů a regionů, využívání podpůrných fondů. (Hesková a kol., 2006) Marketingový management destinace vychází přímo z politiky turismu v destinaci. (Palatková, 2006)

Cestovní ruch je otevřeným systémem, na jehož strukturu a vývoj má vliv okolí (vnější prostředí) – jedná se o ekonomické, politické, sociální, technicko-technologické a ekologické prostředí. Všechna tato prostředí cestovní ruch více či méně ovlivňují, ale zároveň je také důležitá zpětná vazba. Tzn. jakým způsobem cestovní ruch ovlivňuje své okolí. Ekonomické prostředí je pro rozvoj cestovního ruchu velmi významné. Jde zejména o pozitivní anebo negativní vlivy ekonomického růstu, nezaměstnanosti, inflace, stability měny a úrokové míry. (Hesková a kol., 2006) U politického prostředí jsou důležité především mírové podmínky a také místní legislativa. Na cestovní ruch má vliv dopravní infrastruktura, technicko-technologická vybavenost. Velký vliv má samozřejmě také ekologické prostředí, protože cestovní ruch se rozvíjí tam, kde existují vhodné přírodní a kulturně-historické zdroje. (Hesková a kol., 2006)

Střední Čechy jsou v čele s hlavním městem jedna z předních oblastí domácího i zahraničního cestovního ruchu v zemi. Střední Čechy tvoří přirozené zázemí hlavnímu městu s vějířem dálnic, hustou sítí silnic a železnic. Turistický zájem se obrací ke středočeským hradům a zámkům s jejich architekturou, sbírkami, parky a s lesními partiemi v okolí. Některé z nich poskytují i ubytovací, stravovací a jiné služby. (Holeček, 1999)

3. Použitá metodika

3. 1. Cíl práce

Cílem bakalářské práce je analyzovat složky primární a sekundární nabídky cestovního ruchu v oblasti Dobříšska, analyzovat potřeby a požadavky návštěvníků a vyhodnotit přínosy a dopady cestovního ruchu v řešeném území. Dále také vypracování návrhu podpory cestovního ruchu v dané oblasti pro vybrané segmenty turistů.

3. 2. Pracovní hypotézy

- V oblasti Dobříšska chybí kvalitní ubytovací zařízení, což může podněcovat návštěvníky pouze k jednodenním návštěvám.
- Dobříš navštěvují převážně obyvatelé hlavního města Prahy.

3. 3. Sekundární zdroje

Shromáždění odborné literatury. Především té věnující se základním pojmům a spojitostem v cestovním ruchu, otázkám marketingu destinace cestovního ruchu, managementu muzeí a památek, ubytování a stravování. Doplňkem k této literatuře byly publikace obsahující informace přímo o území Dobříšska, o jeho historii, konkrétních přírodních a kulturně-historických památkách apod.

Dále následoval sběr sekundárních informací, které byly využity v analýze nabídky cestovního ruchu (články v tisku, na internetu, statistické údaje, informace získané z materiálů Informačního centra v Dobříši, ekonomické údaje – příjmy z cestovního ruchu, náklady, apod.).

Využity byly literární zdroje z Jihočeské vědecké knihovny, Městské knihovny Dobříš, Městské knihovny Stará Huť a knihovny Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Důležité informace byly také získány osobním kontaktem s vedoucími pracovníky a zaměstnanci Městského úřadu Dobříš a Informačního centra Dobříš.

3. 4. Primární zdroje

Primární data byla získána vlastním dotazníkovým výzkumem. Z dotazníků byla zjištěna míra spokojenosti návštěvníků s nabízenými službami, motivy návštěvy destinace, úroveň stravovacích, ubytovacích a dopravních služeb a další.

Výkladový slovník cestovního ruchu označuje za dotazníkové šetření metodu shromažďování dat o respondentech v rámci primárního výzkumu, založenou na využití více či méně sofistikovaných dotazníků. Každý respondent buď odpovídá na stejnou sadu otázek pokládaných ve stejném pořadí a stejným způsobem školenými tazateli (řízený rozhovor, nejpřesnější výsledky, nejdražší), anebo dotazníky vyplňují respondenti samostatně. Dotazníkové šetření je složitější a strukturovanější než anketní šetření, příklady zaměření dotazníkového šetření jsou motivace návštěvníků, vztah rezidentů k cestovnímu ruchu, spokojenost návštěvníků s kvalitou služeb.⁽¹¹⁾

Z metod a technik sběru dat bylo využito zejména osobního dotazování. Z hlediska určení velikosti vzorku byli dotazováni návštěvníci Dobříšska. Otázky pokládané dotazovaným byly pro všechny shodné. Byl zajištěn dostatečně velký počet respondentů, aby mohla být provedena jejich analýza a zpracován návrh podpory cestovního ruchu v oblasti Dobříšska pro vybrané segmenty turistů.

4. Charakteristika podmínek rozvoje cestovního ruchu Dobříšska a širšího zázemí

4. 1. Charakteristika regionu „Střední Čechy - západ“

Širším zázemím Dobříšska chápeme region cestovního ruchu „Střední Čechy – západ“, který se rozprostírá nedaleko hlavního města Prahy a je uvozen hornickým městem Kladnem. Zahrnuje levý břeh Vltavy až po přibližnou spojnicí Velvary – Slaný – Rakovník – Rožmitál pod Třemšínem. Její pomyslnou osu tvoří řeka Berounka, jejíž značná část slouží k víkendovým pobytům obyvatel hlavního města Prahy. Podél Berounky se táhnou CHKO Český kras a Křivoklátsko, území mezi Vltavou a Berounkou vévodí Brdský hřeben.⁽²²⁾ Tato oblast je rájem vodní turistiky, údolím protéká řeka Berounka a tvoří tak malebný komplex spolu s bohatými lesy. Nalezneme zde i krasovou oblast s řadou vápencových útvarů a vzácnými rostlinami a živočichy – Český kras. Koněpruské jeskyně tvoří jeskynní systém s krápníkovou výzdobou. Patří k nejznámějším v Čechách vůbec. Nacházejí se přibližně sedm kilometrů od města Beroun, v zimě se stávají zimovištěm netopýrů. Třípatrový systém je zpřístupněn pouze částečně, nejkrásnější částí je bezesporu Proškův dóm, který je zdoben tzv. Koněpruskými růžicemi starými více než milion let a tzv. Varhany, což je soustava stalaktitů.

Vedle klidu, který toto území nabízí, se zde vyskytuje i mnoho dynamických měst jako je Kladno a Slaný, které jsou zajímavé hlavně svými aquaparky. Pro vodní sporty v přírodě je vhodná Slapská přehrada, která patří k nejnavštěvovanějším místům v České republice. Přehradní jezero má délku 44 km, plochu 1162,6 ha a je vyhledávaným místem pro rekreaci obyvatel Prahy a okolí. Její levý břeh není tak rušný jako pravý, kde vyrostlo množství rekreačních zařízení i soukromých chat. Je vhodný pro pěší turistiku a houbaření.⁽²⁴⁾

V této oblasti nalezneme také Okoř, zříceninu blízko Prahy. Proslavil se zejména tím, že v letních měsících se zde pořádá slavná a hojně navštěvovaná hudební událost Okoř rock and folk open air festival a také šermířská vystoupení. Blízko Řevnice jsou ukryty vápencové lomy Velká a Malá Amerika. Místo, které připomíná Grand Canyon, je omezeně přístupné, a proto si uchovává svůj biologický význam – četné šachty využívají netopýři jako zimoviště a útočiště zde mají také raci. V regionu se nacházejí také významná města např. Dobříš, který se může pochlubit krásným zámekem, ke kterému přiléhá zajímavý anglický park.⁽²⁵⁾

4. 2. Vymezení a charakteristika Dobříšska

Dobříšsko spadá do turistického regionu „Okolí Prahy“ a do turistické oblasti „Střední Čechy – západ“.

Řešené území bylo vymezeno správním obvodem obce s rozšířenou působností. Patří sem tedy tyto obce: Borotice, Čím, Daleké Dušníky, Dobříš, Drevníky, Drhovy, Hřiměždice, Chotilsko, Korkyně, Malá Hraštice, Mokrovraty, Nečín, Nová Ves pod Pleší, Nové Dvory, Nový Knín, Obořiště, Ouběnice, Rosovice, Rybníky, Stará Huť, Svaté Pole, Velká Lečice, Voznice, Županovice. (Příloha 3)

Správní obvod Dobříš se nachází v jižní části Středočeského kraje obklopen obvody Příbram, Hořovice, Beroun, Černošice, Benešov a Sedlčany. Povrch tvoří z části Brdská vrchovina a z části Středočeská pahorkatina. Povrch obvodu je téměř z poloviny zalesněn, zatímco podíl zemědělské půdy dosahuje druhé nejnižší hodnoty v kraji (po ORP Příbram).

Obvod Dobříš patří k malým obvodům kraje. Rozlohou 31 840 ha zaujímá 18. místo mezi obvody a počtem obyvatel 19 079 se řadí až na 22. místo. Tvoří ho 24 obcí, z nichž 2 mají statut města – Dobříš, kde sídlí rovněž pověřený obecní úřad, a Nový Knín. V těchto dvou městech žije více než polovina obyvatel obvodu.

Demografický vývoj ve správním obvodu Dobříš zaznamenává v 90. letech pozitivní trend. Nárůst počtu obyvatel vykazuje obvod téměř po celé sledované období již od roku 1961. Přirozenou měnou sice obyvatelstvo během 90. let ubývá, tento úbytek je však jeden z nejnižších v kraji a v druhé polovině 90. let je převážen stále rostoucím pozitivním migračním saldem. Obyvatelstvo dobříšského obvodu patří k mladším jak podle indexu stáří tak i podle průměrného věku. Pozitivní je rovněž jedna z nejnižších standardizovaných měr úmrtnosti, u žen dokonce nejnižší v kraji. Průměrná míra sňatečnosti během 90. let patří k nejvyšším v kraji, míra rozvodovosti naopak k nejnižším.

Ve struktuře zaměstnanosti vyniká dobříšský obvod v rámci kraje v zaměstnanosti v pohostinství, kde dosahuje nejvyššího podílu. Nezaměstnanost je zde vyšší než činí průměr za kraj. Pozitivní je třetí nejvyšší podíl samostatně výdělečně činných osob po obvodech v bezprostředním zázemí Prahy (Říčany, Černošice). Mezi největší zaměstnavatele patří Ingersoll Rand s.r.o., BOSÁK spol. s r.o. či Elko Nový Knín výrobní družstvo.

Pozitivním trendům odpovídá intenzita bytové výstavby, která je 4. nejvyšší v kraji. Více se staví pouze ve třech obvodech přímo sousedících s Prahou, kde se proces suburbanizace projevuje v nejvyšší míře. Vysoká intenzita nové výstavby způsobila v dobříšském obvodě omlazení domovního fondu, který je tak nejmladší v kraji. Hlavními faktory ovlivňující pozitivní rozvoj území Dobříšska je na jedné straně dobrá dostupnost do Prahy, na straně druhé kvalitní prostředí. Území nabízí příjemné prostředí s kopcovitým povrchem pokrytým lesy a zároveň pouze 30 kilometrovou vzdálenost na kraj Prahy po rychlostní silnici R4.

Střediskem této oblasti je tedy město Dobříš. V Dobříši se nachází známý rokokový zámek s navazující francouzskou zahradou a anglickým parkem, který je od roku 1998 opět majetkem Colloredo-Mannsfeldů. V blízkosti Dobříše lze navštívit letní sídlo Karla Čapka - Strž, kde Čapek pobýval, přijímal osobnosti české kultury a politiky a psal zde i svá díla. Přirozenou hranici se sedlčanským obvodem tvoří řeka Vltava, která nabízí možnosti letní rekreace.⁽¹⁸⁾

Dopravní dostupnost

Středočeský kraj patří mezi kraje s velmi rozsáhlou silniční a železniční sítí. V kraji se nachází dálnice a rychlostních komunikace, které jsou ve vlastnictví státu. Dále jsou to silnice II. a III. tříd ve vlastnictví kraje a v neposlední řadě jsou to místní komunikace ve vlastnictví měst a obcí. Tento velice různorodý region v centrální části Čech svým způsobem jedinečný a mnohotvárný, obklopuje hlavní město Prahu. Poloha oblasti významně ovlivňuje systém dopravy a jeho charakteristiky. Úzká vazba s hlavním městem a hustá dopravní síť činí kraj z hlediska dopravy mimořádně významným. Přes jeho území vedou historicky radiálně uspořádané hlavní železniční tratě i silniční tranzitní síť. Svě zastoupení zde má i vodní doprava. Jedinou vodní cestu v ČR pro vnitrostátní i mezinárodní přepravu představuje v současné době Labsko-vltavská vodní cesta, přibližně 3/4 její délky procházejí územím kraje.⁽¹⁸⁾

Od 9. prosince 2007 byla na trase Příbram – Dobříš – Praha zavedena Středočeská integrovaná doprava. V této souvislosti došlo i k navýšení autobusových spojů, což je velmi výhodné pro realizaci cestovního ruchu (autobus z Dobříše do Prahy jezdí každých 20 min). Z hlediska železniční dopravy zde můžeme shledávat určité nedostatky, a proto zde došlo k návrhu určitého rozvoje. Základním předpokladem pro převedení části přepravního proudu z autobusové dopravy na železniční je vytvoření takového vlakového spojení, které bude moci autobusům konkurovat. To znamená především zkrácení současné jízdní doby (cca 1 hodina 40 minut) na přijatelnou úroveň

(to je takovou, že časová nevýhoda bude moci být vyvážena jinými výhodami). Přitom je třeba mít na zřeteli, že ve většině úseků není z ekologických a technických důvodů možné trať ve stávající stopě zdvojkolejnit. Z ekonomických důvodů pak není reálná ani výstavba zcela nové dvoukolejné trati v odlišné trase. Podíváme-li se ovšem na problematiku detailněji, pak zjistíme, že výraznějšího zkrácení jízdní doby lze dosáhnout i bez výše zmíněných úprav. Dále je třeba zkrátit interval tak, aby polohy spojů vyhovovaly co nejširší skupině potenciálních cestujících.

Dalším důležitým parametrem je pohodlí. Zde je třeba vzít v potaz více faktorů. Jednak by bylo vhodné nasadit na trať takové vozy, které umožňují pohodlné sezení a určitý komfort jízdy (vozy 810, které jezdí na trase Praha Vršovice – Vrané nad Vltavou - Dobříš nyní, nejsou v tomto ohledu zrovna ideální, i když narozdíl od autobusu mají WC). Druhým faktorem je možnost přímého spojení. V tomto ohledu překvapivě stávající stav vyhovuje. Z hlediska počtu přestupů je totiž vlak jedoucí do centra plně srovnatelný s autobusem jedoucím do terminálu Na Knížecí.⁽⁴⁰⁾

5. Analýza složek primární nabídky Dobříšska

Pokud bychom chtěli analyzovat jednotlivé složky nabídky cestovního ruchu, musíme je nejprve rozdělit na primární a sekundární nabídku. Primární nabídka cestovního ruchu zahrnuje základní složky produktu „destinace cestovního ruchu“, a to přírodní, kulturně-historický a kulturně-společenský potenciál.⁽²⁾

Potenciál cestovního ruchu není v prostoru rozmístěný rovnoměrně a s ohledem na svoji jedinečnost může mít místní, regionální, celostátní až mezinárodní význam. Umožňuje naplnit cíle účasti na cestovním ruchu jako např. oddych, zdraví, poznávání či společenská komunikace.⁽¹⁾ Komponenty primární nabídky cestovního ruchu jsou utvářejícími podmínkami pro uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace.⁽²⁾

5. 1. Přírodní potenciál destinace

Přírodní předpoklady cestovního ruchu přímo souvisejí s rozmanitostí přírodního prostředí na Zemi.⁽¹⁰⁾ Přírodní podmínky mají ve vztahu k rozmístění cestovního ruchu význam v tom, že jsou stacionární, do značné míry konstantní a uplatňují se zpravidla v plošně rozlehlejších areálech. V podstatě vytvářejí potenciální možnosti pro realizaci konkrétních forem cestovního ruchu. Atraktivita cestovního ruchu jsou jednotlivé přírodní zvláštnosti, jejich ojedinělost a exotika činí konkrétní oblast pro cestovní ruch přitažlivější.⁽⁷⁾ Mezi přírodní potenciál tak můžeme zařadit hledisko geomorfologické, klimatický, hydrologický a biologický potenciál.

Pevnina je nezbytnou základnou pro fyzickou existenci člověka. Představuje bohatě členěné jeviště pro jeho činnost. Morfologická rozmanitost povrchu pevniny spolu s podnebím stále do značné míry determinuje jeho činnost a charakter života, a to i v dnešní době nebývalého rozvoje vědy a techniky. Teprve poměrně nedávno začínaly morfologické poměry (tvary) a celkový charakter reliéfu krajiny mít hodnotu ve vztahu k funkčnímu využití cestovním ruchem. Přírodní hodnoty středních Čech však leží často ve stínu komínů bývalých hutí a šachetních věží, krčí se mezi chatovými velkoměsty a příměstskými odpadky, a proto je často nejsme schopni plně docenit a někdy ani účinně ochránit.⁽¹³⁾

Chráněná území v oblasti Dobříšska

V lednu 1989 zde byla vyhlášena přírodní rezervace Hradec, na katastrálním území obce Dobříš v rozloze 45 ha. Jde o území mezi kótami Hradec a Stožec v polesí Obora. Státem chráněný je rovněž dobříšský zámecký park. Skládá se ze dvou částí, francouzské zahrady a přírodního anglického parku. Francouzská část je starší, svým vznikem a pojetím patří k typickým ukázkám zahradního umění 18. století. Anglický park vznikl úpravou sousedního lesa, dnes má rozlohu 1 km² a roste v něm na 80 druhů dřevin a jejich variant. Z toho jen 26 připadá na domácí listnaté a jehličnaté stromy.⁽¹⁵⁾

Přírodní rezervace „Andělské schody“ se nachází v lesnaté krajině severně až severozápadně od obce Voznice, 5 km od Dobříše. Svě jméno, „Andělské schody“ získala oblast díky zvlněnému terénu, který se stupňovitě svažuje od zastávky poutníků na Malé Sváté Hoře směrem k Dobříši. Území leží ve srážkovém stínu díky Hřebenům, nejextrémněji se srážkový stín projevuje v okolí Dobříše. Území je unikátní z hlediska krajinného rázu. Většinu povrchu tvoří listnaté lesy. Je zde zachována řada reliktních společenstev a bohaté populace ohrožených a chráněných druhů.⁽⁴¹⁾

5. 1. 1. Geomorfologický potenciál

Pevnina je nezbytnou základnou pro fyzickou existenci člověka. Představuje bohatě členěné jeviště pro jeho činnost. Morfologická rozmanitost povrchu pevniny spolu s podnebím stále do značné míry determinuje jeho činnost a charakter života, a to i v dnešní době nebyvalého rozvoje vědy a techniky. Teprve poměrně nedávno začínaly morfologické poměry (tvary) a celkový charakter reliéfu krajiny mít hodnotu ve vztahu k funkčnímu využití cestovním ruchem.⁽¹⁴⁾

Na Dobříšsku se stýká Poberounská a Českomoravská soustava, a to Hřebeny s Dobříšskou pahorkatinou. Styčná hranice je na území obcí Rosovice, Dobříš a Voznice. Hřebeny jsou dominující prvek v krajině, tvoří 45 km dlouhý hřbet od Litavky až po Vltavu u Zbraslavi a nad okolím se zvedají asi o 200 m. K tomuto území přiléhá pásmo, z něhož vystupují kupy, jako jsou např. Kazatelna a Spálený. Nejvyšším vrcholem je Studený vrch (660 m), významnějšími Hradec (628 m) a Stožec (598 m). Průměrná výška pahorkatiny je 380 m.⁽¹⁵⁾

Dobříšsko je tedy poměrně členitá oblast, vhodná zejména pro cykloturisty a pěší turisty. V zimě může být tato oblast svými mírnými teplotami vhodná pro lyžaře, avšak žádný lyžařský vlek se v této oblasti nenachází.

5. 1. 2. Klimatický potenciál

Klimatické poměry jsou jednou z hlavních podmínek realizace a rozmístění cestovního ruchu, na něž působí prostřednictvím pozitivních hodnot svých prvků (teplota, množství srážek a jejich rozdělení, délka slunečního svitu, vlhkost vzduchu, atp.). V celosvětovém srovnání mají svými hodnotami nejvyšší význam pro využití cestovním ruchem dva podnebné pásy – mírný a subtropický. V ostatních jsou klimatické hodnoty většinou pro masový cestovní ruch nevhodné (extrémně vysoké teploty, přílišná vlhkost vzduchu atp.). Klimatické poměry se uplatňují v rozhodující míře na časovém průběhu realizace cestovního ruchu – sezónnosti.⁽⁷⁾

Dobříšsko patří k oblasti mírně teplé. Průměrná roční teplota je 7,7°C, počet letních dnů s teplotou nad 25°C je průměrně 47, počet dnů se sněžením 33 – 40. Nachází se ve srážkovém stínu Brd, takže většina území je chudší na déšť. Převládají zde větry západního a jihozápadního směru. Průměr ročních úhrnů srážek je 535 mm.⁽¹⁵⁾

Dobříšsko, stejně jako celé Brdy jsou téměř celoročně lákadlem k výletům, rekreaci, kratším či delším procházkám. Okolní lesy jsou dlouhodobě vyhledávaným rájem pro houbaře, turisty, cyklisty a milovníky přírody. K výletům a toulkám je možno využít přehledně značených turistických a cyklistických stezek, nebo můžete navštívit některou z nedalekých kulturních nebo přírodních památek.

5. 1. 3. Hydrologický potenciál

Oblasti s vhodnými hydrologickými podmínkami se stávají stále významnějšími oblastmi realizace dlouhodobého i krátkodobého cestovního ruchu. V globálním měřítku patří dobré hydrologické poměry k nejdůležitějším lokalizačním podmínkám.⁽¹⁴⁾

Dobříšsko leží v povodí Vltavy a voda je odváděna prostřednictvím říčky Kocáby. Ta pramení západně od Příbrami a ústí do Vltavy u Štěchovic. Přítoky Kocáby jsou především tzv. Kotenčický, Trnovský a Lipížský potok. Dobříšsko je i malou rybníční pánví na středním toku Kocáby. Největší skupina rybníků se nalézá na území Dobříše. Rozlohou je největší Huťský (38 ha), následuje Papež (18 ha), Strž (17 ha) a Koryto (8 ha). Na jižním okraji Dobříše byl přehrazen Kotenčický potok a vznikla vodárenská nádrž Chotobuš o rozloze 3,4 ha.⁽¹⁵⁾

Oblast Dobříšska v létě láká příjemnými teplotami vhodnými k využití některé z vodních ploch. Asi nejvyužívanější je v tomto případě řeka Vltava, která protéká obcí

Županovice. V obci je možnost campingu podél řeky nebo ubytování v některém z hotelů. Hojně využívána je také vodní nádrž Slapy, která láká návštěvníky k rekreaci u vody, rybolovu a vodním sportům. Rybníků na území Dobříšska je také možné využít ke koupání, ale bohužel jen v závislosti na kvalitě vody.

5. 1. 4. Biologický potenciál

Jako celek má, ve srovnání s ostatními přírodními podmínkami, vliv na rozmístění cestovního ruchu relativně menší. V konkrétní situaci se některé druhy fauny a flóry mohou stát profilujícím momentem pro cestovní ruch. V hospodářsky vyspělých zemích získávají lesní porosty (z velké části pěstované a udržované) stále větší význam pro letní rekreaci a turistiku městské části populace. Vzácně se vyskytující rostlinné druhy a společenstva jsou chráněny. Pokud nejde o přísnou ochranu (zákaz přístupu veřejnosti), stávají se i ony objektem zájmu z hlediska cestovního ruchu.

Živočišstvo se ve vztahu k cestovnímu ruchu uplatňuje prostřednictvím chráněné a lovné zvěře. Daleko nejvýznamněji se fauna prosazuje ve vztahu k cestovnímu ruchu orientovanému na lov a rybolov.⁽¹⁴⁾

Dobříšsko patří větší částí k pahorkatinnému pásmu doubrav a okraji svého území do pásma podhorského. Z chráněných květin tu roste bělozářka větevnatá, lilie zlatohlávek, medovník meduňkolistý, orlíček planý a žebrovice různolistá. V lesních původně dubových a bukových dnes převažuje smrk a borovice. Rostou tu však i habry, javory a modříny, lípy, osiky či jasany.

Vykácením lesů vznikl umělý biotop, kulturní step, kde žije například zajíc, křeček a skřivan, ale i veverka. Majitelé panství sem vysadili daňka skvrnitého, jelence viržínského, bažanta obojkového, ondatru pižmovou a muflona.⁽¹⁵⁾

V roce 1905 byly do zátoky zdejšího Hutského rybníka vysazeny první ondatry ve stěnění Evropě. Jednalo se o šest párů ze Severní Ameriky. Odtud se ondatry šířily rychlostí asi 20 km za rok po celé Evropě.

Plastika ondatry v nadživotní velikosti je dnes umístěna pod terasou zámku směrem k rybníku. Připomíná tak jeden dobříšský primát.⁽¹⁶⁾

5. 2. Kulturně-historický potenciál destinace

Kulturně-historickým potenciálem jsou především památky. Památky jsou spolu s muzei nejvýznamnějším typem kulturní destinace a atraktivitou cestovního ruchu v České republice. Kromě tradičních typů nemovitých památek jako hrady, zříceniny, zámky, kostely, kláštery, kaple, obytné domy a paláce, městská opevnění, historické zahrady a parky je stále více docenován význam historických technických památek – starých továren a dopravních děl, průmyslových parků apod.⁽⁴⁾

Motivaci turistů k návštěvě památek zvyšuje jejich zařazení v Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO.⁽¹⁰⁾

Památky buď nacházíme na jejich původním místě – in situ – nebo přenesené do sbírek (galerie, muzea) či transferované na jiné místo např. skanzenu. Památky hmotné (movité – architektura, malba) i nehmotné (duchovní – písně, tance, zvyky) se významně podílejí na atmosféře místa, kde se nacházejí. Mluvíme o vytváření genia loci (= ducha místa), např. Židovské město v Praze, Babiččino údolí, Karlštejn. Prakticky každé místo někdy i samotná stavba má svého genia loci.⁽¹²⁾

Architektonické památky

Památková hodnota architektonických památek spočívá především v uměleckých hodnotách architektonických, na rozdíl od ostatních stavebních památek s převažující hodnotou historicko-dokumentární. Řadíme sem památky profánní a památky sakrální.⁽¹²⁾

Profánní památky

Profánní památky jsou stavby a předměty světské, zahrnující hrady, zámky, tvrze, paláce, domy, městská opevnění a podobné civilní stavby či movité předměty a zařízení.

Hrady zámky a tvrze jsou bezprostředními svědky historie a řada z nich dotváří ráz kulturní krajiny. Zpřístupněné, instalované hrady a zámky plní také kulturně výchovnou a vzdělávací funkci.⁽¹²⁾

Hrady, zámky a tvrze

Zámek Dobříš

Zámek s výraznou fasádou, který byl postaven v rokokovém stylu, je významnou kulturně-historickou památkou města. K zámku náleží francouzský a anglický park. Francouzský park je perla mezi zahradami v České republice. Svými květinovými ornamenty a střihanými ploty navozuje atmosféru vídeňského Schönbrunu.

Do roku 1995 byl využíván Českým literárním fondem. Pobývalo zde mnoho spisovatelů. Mezi nejvýznamnější patřili Jiří Hanzelka, Miroslav Zikmund či Jan Drda. Kromě spisovatelů zde přebývaly i další významné osobnosti, např. Pablo Picasso či Adina Mandlová.⁽¹⁵⁾

Hlavním cílem managementu zámku je dosáhnout soběstačnosti v provozu tzn. že na platy, plyn, elektřinu, vodu, pojištění a základní údržbu zámku, francouzské zahrady a přilehlých objektů získává zámek finanční prostředky z vlastních zdrojů, které převážně plynou z prohlídek expozice a francouzské zahrady, z nájmu prostor, svateb, filmování a jiných akcí. Na finančně náročnější operace (především větší rekonstrukce), přispívá Lesní a rybníční správa Zbiroh, kterou (stejně jako zámek) vlastní Ing. Jerome Colloredo Mansfeld.⁽⁴⁷⁾ Jednou z předností zámku je snaha o přilákání zákazníka např. tím, že na Mezinárodní den památek (18. dubna) návštěvník zaplatí jak do expozice, tak i do francouzského parku 50 % vstupného. (více o zámku - Příloha 4)

V těsné blízkosti zámku se nachází také původně královský lovcí hrádek **Vargač**.

Městská architektura, domy

Z městské architektury byly zpočátku zařazovány mezi památky radnice, zbrojnice, věže, solnice, masné krámy, špitály a domy s mimořádně výtvarně výrazným průčelím. Tato skupina památek je nejpočetněji zastoupena v seznamech kulturních památek (27%). Města, kde je soustředěno nejvíce kulturních památek, byla prohlášena městskými památkovými rezervacemi nebo zónami.⁽¹²⁾

Mezi zajímavé architektonické památky v Dobříši patří Radnice, bývalá židovská Synagoga (dnes zde sídlí Kulturní středisko), Kopáčkův dům, Sokolovna a další.

Sakrální památky

Sakrální památky jsou stavby a předměty církevní, kam náleží kostely, kláštery a ostatní stavby a předměty liturgické funkce.

Kostely a kláštery patří k těm stavbám, na něž se ochrana památek zaměřila nejdříve. Z všeobecně estetického hlediska a urbanismu se kostely výrazně podílejí na panorámatu měst a podobně se tyto stavby uplatňují v krajině.⁽¹²⁾

V Dobříši jsou nejvýznamnějšími sakrálními památkami Kostel Nejsvětější Trojice, Pastorační centrum sv. Tomáše a Kostel Povýšení sv. Kříže. Dále v Novém Kníně kostel sv. Mikuláše a významné jsou pro návštěvníky oblasti také kostely a kapličky nacházející se snad v každém městě či vesnici.

Památky historické, kulturně historické a vojenské

Do této skupiny patří památky, které se vztahují k významným historickým událostem nebo osobnostem. S postupem času a postupně i s přeměnami společnosti, která minulost hodnotí, se samozřejmě památky této skupiny obměňují, doplňují se o nové, zatímco jiné ustupují do pozadí nebo se ruší.

Patří sem různé rodné domy významných osobností, místa spojená s pobytem a tvorbou politiků, umělců či vědců, památníky a hroby významných osobností apod.⁽¹²⁾

Strž - Památník Karla Čapka ve Staré Huti

Památník se nachází ve Staré Huti asi 4 km od Dobříše poblíž historického areálu, kde byla ještě v 19. století zpracovávána železná ruda. V roce 1935 věnoval Václav Palivec tento empírový dům jako svatební dar do užívání Karlu Čapkovi a Olze Scheinpflugové. Spisovatel zde pobýval až do své smrti (1938). Památník byl zřízen v roce 1963 a je věnován osobnosti a dílu Karla Čapka a jeho manželky. Samostatnou expozici má v podkroví domu novinář a spisovatel F. Peroutka.⁽²⁸⁾ (více o památníku v Příloze 5)

Technické památky

Technické památky nebo-li památky výroby a technické práce se dostávají do zájmu ochrany památek teprve v 60. letech našeho století, zatímco movité technické památky byly již řadu desetiletí sbírány a soustředovány ve specializovaných technických muzeích.⁽¹²⁾

Mezi nejvýznamnější muzea v oblasti patří Muzeum Dobříš (Příloha 6), Muzeum Mincovna Nový Knín (Příloha 7) a Muzeum Křižovnický Špýchar (Příloha 8).

6. Analýza složek sekundární nabídky oblasti Dobříšska

Sekundární nabídka cestovního ruchu představuje prostředky ke splnění uvedených tužeb a očekávání. Tvoří ji turistická supra- a infrastruktura, všeobecná infrastruktura. Turistická suprastruktura zahrnuje ubytovací a hostinská zařízení, vytváří podmínky pro využívání primární nabídky cestovního ruchu a dlouhodobý pobyt návštěvníka v destinaci.⁽²⁾

6. 1. Ubytovací zařízení

Ubytovacím zařízením rozumíme objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno za úhradu přechodné ubytování a služby s ním spojené, a to celoročně nebo sezónně, přičemž sezónní ubytovací zařízení poskytuje ubytovací služby maximálně devět měsíců v roce – patří sem například hotely, hotely garni, motely, tranzitní hotely, botely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempinky, ubytování v soukromí, a to pokoj resp. objekt apod.⁽²⁾

**** hotel garni Zámek Dobříš nabízí deset dvoulůžkových pokojů a jeden apartmán, včetně komfortního sociálního zařízení, recepce a zázemí. Hotelovým hostům je umožněno využít svůj volný čas k provozování sportovních aktivit v nově vybudovaných zařízeních v areálu zámku. K dispozici jím je fitness centrum, půjčovna kol pro možné vyjížděky do okolních Brd a půjčovna loděk na Huťském rybníku. K dispozici je návštěvníkům také zámecká restaurace a kavárna s letní terasou.⁽²¹⁾

***Hotel Heinz se nachází přímo v centru města Dobříš. Roku 1894 koupili manželé Heinzovi, tehdejší nájemci panského hostince „Na Knížecí“. Noví majitelé dům nákladně přestavěli a zřídili zde tzv. „smíchovskou restauraci“, protože se zde čepovalo výhradně smíchovské pivo. Restaurace se stala proslulou, jezdily sem přední pražské rodiny. Po první světové válce sem zavítal i prezident T. G. Masaryk s rodinou.⁽¹⁵⁾ Takovýmto věhlasem se dnes již hotel pyšnit nemůže. Patří spíše mezi méně vyhledávané. V současné době může nabídnout kapacitu 28 lůžek. Za dvoulůžkový pokoj se snídaní a sociálním zařízením zde zaplatíte 1000 Kč. Návštěvníci mohou využít rezervací přes internet.

Penzion Jindřichův Mlýn se nachází 5 km od Dobříše. Penzion nabízí především klidné a příjemné rodinné prostředí v nádherné krajině Brdských lesů. Ubytování je zde poskytováno ve dvou a čtyřlůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením. Mezi další služby, které penzion nabízí patří možnost zapůjčení horských kol za poplatek

100 Kč/den a projížďky na koních za 150 Kč/hod. Součástí penzionu je také restaurace.⁽³⁴⁾

Penzion Nový rybník se nachází nedaleko obce Obořiště (cca 7 km od Dobříše). Penzion je nově zrekonstruovaná historická budova původní rybářské bašty. Nabízí kompletní kapacitu 50 lůžek (i s přistýlkami) ve třinácti dvou až čtyřlůžkových pokojích. V penzionu jsou tedy k dispozici 2 apartmány s vlastním sociálním zařízením + TV (ve staré části budovy), 1 dvoulůžkový pokoj a 8 dvou až čtyřlůžkových pokojů s vlastním sociálním zařízením + TV (v patře) a 2 dvou až čtyřlůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením + TV (v přízemí). Pro děti do 5 let je zde ubytování bez nároku na vlastní lůžko zdarma. Součástí penzionu je celoročně otevřená restaurace. Pro návštěvníky je také plně k dispozici antukový tenisový kurt, hřiště na plážový volejbal a sauna.⁽³⁵⁾

Penzion Maverick se nachází na úpatí Brdských lesů, 8 km od Dobříše. Penzion nabízí 30 lůžek rozdělených ve dvou až čtyřlůžkových pokojích s možností plné penze. Dále nabízí posezení v přilehlém klubu Maverick s nabídkou studených a teplých nápojů a jídel. Mezi další služby patří také možnost vyjížděk na koních nebo kolech do krásné okolní přírody. Pro další společenské vyžití je zde k dispozici posilovna, stolní tenis nebo šipky. V letních měsících je možno využít tenisový kurt nebo přilehlé fotbalové hřiště. Penzion je vhodný hlavně pro milovníky koní, jelikož je součástí jezdeckého areálu JS Bardonová. Je zde ustájeno 25 závodních parkurových koní a 10 koní rekreačních.⁽³⁶⁾

Ubytování v rodinném domě v blízkosti centra Dobříše. K dispozici jsou nově zařízené dvoulůžkové pokoje s celkovou kapacitou 8 lidí a možností přistýlky, obývací pokoj, TV, plně vybavená kuchyně s vlastním sociálním zařízením. Parkování je možné u domu.⁽³⁹⁾

Ubytovna Modrá Kočka se nachází asi 300m od centra města. Díky své poloze – nachází se v budově sportovní haly, je využívána zejména sportovci. V období od března do listopadu činí kapacita 100 lůžek, v zimních měsících je k dispozici 50 lůžek. Součástí objektu je také restaurace.

Pro návštěvníky Dobříšska je zde poměrně nedostatečné množství ubytovacích kapacit. Převládají zde menší penziony. Jedinou výjimkou je čtyřhvězdičkový hotel garni Zámek Dobříš, který je však velmi specifickou ubytovací kapacitou, která nemusí plně vyhovovat všem návštěvníkům. Pokud by byla struktura ubytovacích zařízení

pozměněna, mohl by se zvýšit počet návštěvníků, kteří se na Dobříšsku zdrží déle než jeden den.

Existující struktura a kapacita ubytovacích zařízení nepřímo určuje skladbu návštěvníků. Velkou pozornost je v této souvislosti třeba věnovat kvalitě poskytovaných služeb, protože se může stát, že při absenci adekvátní sekundární nabídky, přes bohatost primární nabídky, nebude mít destinace dostatek návštěvníků především s dlouhodobým pobytem.⁽²⁾

6. 2. Stravovací zařízení

Stravovací a hostinská zařízení připravují pokrmy a nápoje, zabezpečují jejich odbyt a potřebu, uskutečňují doplňkový prodej polotovarů a zboží potravinářského charakteru a poskytují služby s tím související, a to celoročně nebo sezónně. Patří sem například restaurace, motoresty, denní bary, aperitiv bary, snack bary, gril bary, pizzerie, jídelny se samoobsluhou, hostince, kavárny, espressa, vinárny, pivnice, noční bary, disko kluby apod.⁽²⁾

Dobříšsko má bohatou nabídku stravovacích služeb. Návštěvníci mohou využít jak restaurace, tak hostince, bary, pizzerie, stravovací zařízení s českou, čínskou nebo třeba mexickou kuchyní.

Zámecká restaurace Dobříš začala svou činnost v roce 1997. Již o 2 roky poté prošly prostory restaurace rekonstrukcí. V současné době je kapacita 120 míst: restaurace 50 míst, velký salónek 50 míst a malý salónek 20 míst. Návštěvníkům restaurace je dále k dispozici kavárna s kapacitou 20 míst a v letních měsících je možné posedět přímo na nádvoří zámku v letní zahradě. Restaurace nabízí speciality české i mezinárodní kuchyně, od studených a teplých předkrmů až po hlavní jídla o několika chodech. Svým umístěním v areálu dobříšského zámku je naše restaurace ideálním místem pro konání svatebních hostin, recepcí, slavnostních večeří a jiných hromadných akcí. Restauraci je možno navštívit: v po – čt od 11.00 do 22.00, v pá - so od 11.00 do 23.00, ne od 11.00 do 22.00.⁽²¹⁾

Restaurace Na Prachandě se nachází u vlakového nádraží v Dobříši. Prostory restaurace se skládají z nekuřácké klimatizované jídelny 1 (cca 38 míst), formanky (cca 25 míst), salonku (cca 10 míst), herny (cca 14 míst), jídelny 2 (cca 40 míst) a v letních měsících ze zastřešené venkovní terasy (cca 50 míst) s přilehlým dětským hřištěm.

Zastřešená venkovní terasa se nachází v zadní části restaurace a pojme asi 50 zákazníků. Je hojně navštěvována především v letních měsících za hezkého počasí. Tato terasa přímo sousedí s dětským hřištěm, a proto je vyhledávána především rodinami s dětmi. Restaurace je otevřena: po - čt od 10.30 do 22.00, pá – od 10.30 do 5.00, so – od 11.00 do 5.00 a v ne od 11.00 do 20.00. ⁽⁴²⁾

Restaurace Mexico Pueblo se nachází ve Staré Huti, 2 km od Dobříše. Restaurace má kapacitu 55 míst uvnitř a dalších 80 míst v klidné zahradě s dětským koutkem a koutkem pro Vaše domácí mazlíčky (oddělené od sebe). Zahrada je otevřena v závislosti na počasí a přání návštěvníků. Interiér restaurace a zahrada jsou upraveny ve stylu kultury Mayů a Aztéků. Jsou zde podávány mexické speciality a k jídlu je pouštěna pravá mexická hudba. ⁽⁴³⁾

Restaurace Nový rybník je součástí již výše zmiňovaného penzionu. Je otevřena celoročně a běžně poskytuje 35 míst k sezení. V případě potřeby lze tuto kapacitu rozšířit až na 60 míst a využívat k různým účelům. Slouží jak pro rodinná a přátelská setkání, tak pro pořádání firemních akcí a seminářů. Vítání jsou proto nejen hosté ubytováni v penzionu, ale i široká veřejnost. Jídelníček restaurace je velice pestrý. Nabízí jak studené, tak teplé předkrmy, minutky a speciality z Pily, tak i pokrmy z ryb, saláty a dezerty. Od pondělí do pátku jsou zde podávány i hotová jídla. Především v období léta je zde možnost venkovního grilování a posezení na jedné ze zdejších teras. Restaurace penzionu nabízí možnost polopenze i plné penze. Otevírací doba restaurace je od 11.00-22.00 každé pondělí až čtvrtek a neděli. V pátek a sobotu je otevřeno až do půlnoci. Pro pořádání větších školení slouží prostory restaurace, pro případ menších seminářů pak prostory formanky, popř. dvou dalších salónek. Z technického vybavení je k dispozici TV + video, promítací plátno, flipchart a fixy. Formanka – vedle restaurace se pro příjemné posezení nabízí právě prostory formanky s krbem. Je vhodná zejména pro menší uzavřenou společnost. Nabízí se i možnost zavěšení promítacího plátna pro případ školení. Salónky - jde o menší salonky s klenutým stropem, které jsou umístěny ve staré části budovy. Součástí je vlastní bar s možností čepování piva. Vhodné pro cca 12 osob. ⁽³⁵⁾

V Dobříši nechybí ani pizzerie. Pizzerie Olivo se nachází v centru města a je hojně navštěvována nejen místními obyvateli, ale i návštěvníky Dobříše. Nabízí 40 míst k sezení a dalších 20 míst na letní terase. Kromě pizzy nabízí i saláty a těstoviny, bohatá je i nabídka teplých a studených nápojů. Otevřeno je zde každý den od 10.00 do 23.00.

Za zmínku také stojí nově vybudovaná Čínská restaurace v blízkosti restaurace Na Prachandě. Díky své specifické nabídce jídel není pro restauraci Na Prachandě příliš velkou konkurencí. Je zde podáváno množství čínských specialit a na závěr je podáváno švestkové víno. Restaurace má kapacitu 50 míst. Interiér je vybaven v čínském stylu. Je zde otevřeno každý den od 10.00 do 23.00 a během poledne je možno využít některé z nabídky poledních menu.

Na Dobříši nechybí herny a bary, kde je kromě široké nabídky nápojů k dispozici například jukebox, ruleta, hrací automaty, promítací plátno na sledování sportovních utkání, šipky nebo stolní fotbal. Mezi nejnavštěvovanější bary patří Apollo, Rendez Vous a bar Netopýr, jehož image a s tím spojené ladění interiéru je spojeno s příběhem Pána Prstenů. Většina heren a barů je otevřena od pondělí do soboty od podvečerních hodin do brzkých ranních hodin. Pro návštěvníky, kteří hledají odpočinek a klidnou atmosféru, je k dispozici Kavárna a čajovna Velbloud přímo v centru města. Čajovna je otevřena od pondělí do čtvrtka od 11 do 18 hodin, v pátek a v sobotu od 12 do 22 hodin. Na Dobříši nechybí samozřejmě ani cukrárny. Nejznámější a nejvyhledávanější jsou cukrárna Stáňa a kavárna a cukrárna Dolce Vita.

Bohatá nabídka stravovacích zařízení je pro oblast důležitá. Návštěvníci, kteří přijedou za primární nabídkou cestovního ruchu očekávají, že jsou v místě jejich pobytu možnosti kvalitního stravování. V tomto ohledu má Dobříšsko velmi dobré podmínky. Stravovacích zařízení je zde nespočetně, návštěvníci si mohou vybrat, zda využijí restauraci s klasickou českou kuchyní nebo zamíří raději do pizzerie nebo mexické či čínské restaurace. V tomto ohledu nemá Dobříšsko vážné problémy. Snad jen až příliš velké množství heren a barů v centru města Dobříš může být pro některé návštěvníky nepříjemné.

6. 3. Turistická infrastruktura

Důležitou součástí infrastruktury jsou v současné době tzv. informační centra. Informační kanceláře cestovního ruchu představují neodmyslitelnou součást destinace, přičemž rozsah jejich činností závisí na rozsahu působnosti (místní, regionální, národní apod.). V celkovém pohledu tedy turistickou infrastrukturu tvoří tour operátoři, cestovní kanceláře a agentury, informační centra, směnárny, sportovně-rekreační zařízení, kulturně- společenská zařízení, rekreační zařízení, rekreační doprava, záchranná služba a další obchodní a obslužní vybavenost.⁽²⁾

6. 3. 1. Tour operátoři, cestovní kanceláře

Na Dobříšsku se nacházejí tři cestovní agentury a jedna přepravní a cestovní kancelář. Cestovní agentura Rekopl má sídlo poblíž centra města Dobříš. Další dvě cestovní agentury jsou pobočkami cestovní kanceláře Firo Tour (cestovní agentura Helena Sedláčková a cestovní agentura František Hrdlička). Přepravní a cestovní kancelář TURISMO se sídlem v Ouběnicích provozuje pravidelnou autobusovou linku Příbram – Praha – Košice a nabízí přepravní služby do celé Evropy moderními autobusy Neoplan.

6. 3. 2. Informační centrum

Informační středisko se nachází přímo v centru města Dobříš. Do náplně jeho činnosti patří: podávání informací o kulturních, společenských a sportovních akcích v Dobříši, informace pro turisty a návštěvníky města (ubytování, stravování, pamětihodnosti v regionu), informace o firmách, obchodech a úřadech, zjišťování spojů, prodej map, pohledů, brožur, předprodej vstupenek na kulturní a společenské akce, kopírovací služby, faxové služby, vyhledávání ve sbírkách zákonů a inzertní služba. Návštěvní doba je zde stanovena v pondělí - pátek 8.30 - 17.00 a sobota 9.00 - 11.00 (pouze od dubna do října).⁽⁴⁴⁾

6. 3. 3. Sportovně-rekreační zařízení

Sportovně-rekreační zařízení umožňují návštěvníkům destinace vykonávat sportovně-rekreační aktivity. V této souvislosti jde především o rekreační plochy, rekreační dráhy (lyžařské a běžecké tratě, umělé lyžařské svahy, skateboardové dráhy, bobové dráhy), sportovní hřiště (golfová apod.), zimní stadiony, bazény a ostatní sportovně-rekreační zařízení.⁽²⁾

Dobříšsko nabízí mnoho forem sportovního vyžití. Sportovním centrem oblasti je město Dobříš. Asi 400 m od centra města se nachází lehkotletický stadion. Uprostřed je travnatá plocha a okolo je běžecká dráha. Celý ovál lemují tribuny využívané hlavně při konání fotbalových utkání a je zde možnost celoplošného osvětlení. Součástí tohoto areálu je také hřiště na volejbal, příp. nohejbal a další pískové hřiště na fotbal nebo baseball či softball. Nechybí zde ani tenisové centrum, které nabízí 4 tenisové antukové kurty, 1 asfaltový – tréninkový pro úplné začátečníky a v zimním období je k dispozici nová dvoukurtová přetlaková hala s umělou trávou. Areál dále

nabízí občerstvení v mini baru, šatny včetně sprch, tenisovou školu, prodej tenisového vybavení, uspořádání turnaje na zakázku a další. Vedle tenisového areálu byl vybudován skatepark.

V Dobříši je také využívána sportovní hala – koná se zde mnoho sportovních akcí – jako např. turnaje v halové kopané, basketbalové turnaje, turnaje v nohejbalu a další kolektivní sporty. Nelze opomenout ani gymnastické soutěže, ať již okresního či krajského charakteru. Sportovní hala je vybavena tribunou a zázemím se šatnami. Je také využívána místními školami při hodinách tělesné výchovy.

Dalším neméně důležitým sportovním zařízením je zimní stadion, kterému však chybí zastřešení. toho, že turisté mohou navštívit hokejové utkání, je samozřejmostí i veřejné bruslení.

Na Dobříši je také fitness centrum. Kromě klasické posilovny, je zde možné využít osobních konzultací, poradenství, také zde lze zakoupit doplňkovou výživu. Otvírací doba je pondělí až pátek od 10.00 do 12.00 a od 14.00 do 20.00, o víkendu od 15.00 do 18.00. Dalším sportovním zařízením je Aerobik studio Dobříš. Zde se konají hodiny power jógy, zumbly, step aerobiku a cvičení s velkými míči. Lekce se konají v kompletně vybaveném zrcadlovém sále se zapůjčenými pomůckami. Ceny se pohybují od 35 Kč za lekci. Každou středu se zde také konají kurzy pro předškoláky a pro děti od 7 až 12 let. Oddíl závodního aerobiku tu má trénink 3x týdně. Nově otevřené studio Slender Life je také jedním z hojně navštěvovaných míst. Jedná se o systém 6-ti cvičebních stolů, které posilují a zpevňují svaly. Hodina na těchto „cvičících stolech“ stojí 150 Kč. Při zakoupení permanentky na 10 cvičebních hodin dochází ke slevě 30 Kč/hod. Mezi další poskytované služby patří rašelinové a parafínové zábaly (při nichž se využívá pozvolného předávání suchého tepla k hlubokému prohřátí), k dispozici je také solárium. Otvírací doba je pondělí až pátek od 9.00 do 12.00 a od 14.00 do 21.00, v sobotu a v neděli od 14.00 do 21.00.

Významné je také Wellness Centrum, které se nachází ve Svatém Poli cca 3 km od Dobříše. Solná jeskyně, která zde byla uměle vytvořena poskytuje ideální mikroklima Mrtvého moře, které pomáhá léčit mnoho zdravotních potíží a chorob. Je zde také možnost inhalovat 99 % kyslík, který pomáhá zlepšovat například chronické dýchací potíže, zvyšuje mozkovou činnost a podporuje obnovení vytrvalosti a kondice. Mezi další služby zde poskytované patří kompletní ambulantní rehabilitace včetně

elektroléčby a fyzikální terapie, solárně relaxační louka (nový typ slunečních zářičů, které se od svých předchůdců liší tím, že nejen opalují, ale také posilují zdraví a celkovou vitalitu organismu) a saunování.⁽⁴⁵⁾

Pro rodiny s dětmi je také vhodné nově zrekonstruované hřiště, nacházející se asi 100m od centra Dobříše. Je zde k dispozici mnoho herních prvků, kterých děti s radostí využívají. Hřiště není oploceno či jinak chráněno, tudíž je přístupné bez omezení všem dětem.

Významný je také sportovní klub Vlaška, který nabízí mnoho sportovního vyžití. Jsou zde dva tenisové kurty a jeden pískový (např. na nohejbal, volejbal, petanque). K dispozici je také zahradní osvěžovna pro pořádání svateb, večírků, oslav, setkání a dalších. Zahradní osvěžovna dokáže pojmout až sto hostů. Sportovní klub nezapomíná ani na nejmenší, a tak kromě velkého prolézacího hradu, houpaček, pískoviště s pravidelně vyměňovaným pískem a sladkých dobrot, dětem nabízí i dvě tři akce jen a jen pro ně (např. Slet čarodějnic, Velký dětský den, Karneval). To ovšem neznamená, že sportovní akce, kterých se účastní dospělí, nemají i své juniorské kategorie. Pořádají se zde závody seriálu Brdmann Adventure 2008 – zde mají i děti příležitost zapojit se do sportovního života a třeba objevit nové sportovní disciplíny. Do seriálu Brdmann Adventure 2008 jsou zařazeny tyto závody: Jarní běh pro zdraví (5 – 10 km), Občovský duatlon 2008, Dobříšský městský běh (10 km), MTBO Brdman Cross (orientační cyklozávod), Giro Pičín – MTB maratón (52 a 72 km), HUMI OUTDOOR Dobříšský tvrďák (triatlon – 1 km plavání v rybníce Papež, 30 km jízda na kole, 8 km běh), Novoknínský triatlon, TREK MTB Maraton Krakatit Dobříš a další. Závody jsou hojně navštěvovány a také o jejich účastníky není nouze (závodu Dobříšský tvrďák 2007 se zúčastnilo 165 závodníků).⁽³¹⁾

Důležitost existence sportovně-rekreačních zařízení je pro návštěvníky nepopíratelná – úzce ji spojuje s kvalitou destinace a jejich rozmanitost umožní prodloužit pobyt i těch návštěvníků, kteří by například v případě nepříznivého počasí z destinace odešli.⁽²⁾

Pokud by mělo být zhodnoceno sportovně-rekreační zázemí Dobříšska, dalo by se říci, že je poměrně dosti rozvinuté a široké. Jediné, co zde chybí, je bazén nebo koupaliště, které by bylo možné využívat celoročně. V současné době je možnost koupání pouze v místních rybníkách. Tato možnost je však také velice omezena v přímé závislosti na kvalitě vody.

6. 3. 4. Kulturně-společenská zařízení

Kulturně-společenská zařízení v destinaci cestovního ruchu jsou důležitými složkami produktu a z hlediska návštěvníka mají obdobný úkol jako sportovně-rekreační zařízení. Patří sem především kina, divadla, muzea, knihovny, zábavní parky, diskotéky, herny apod.⁽²⁾

Kulturními středisky Dobříšska jsou Kulturní středisko v Dobříši a neméně významný Zámek Dobříš. Kulturní středisko pořádá koncerty vážné i moderní hudby, divadelní představení profesionálních i amatérských souborů, výstavy (1x měsíčně). Pořady jsou určeny širokému spektru návštěvníků různých věkových skupin. Poskytuje zázemí Okrašlovacímu spolku Dobříš - ochotnické divadelní soubory, je patronem Swing bandu KD Dobříš. Kulturní dům Dobříš poskytuje také dlouhodobé pronájmy svých prostor např. pro: základní a pokročilé kurzy tanečních, jógu, jazykové kurzy, autoškolu, Základní uměleckou školu Dobříš, Křesťanské společenství Dobříš, kurzy break dance. Jednorázově pronajímá své prostory pro prodejní akce, předváděcí akce, schůze, akce města apod. Redigování měsíčníku Dobříšské listy.⁽⁴⁴⁾

V Zrcadlovém sále Zámku Dobříš se konají významné koncerty a výstavy známých umělců.

V centru města se nachází velké množství heren a barů. Mezi nejnavštěvovanější patří herna - bar Apollo, kde je umístěn jukebox, velké promítací plátno pro sportovní přenosy, stolní fotbal, šipky, hrací automaty a ruleta. Za zmínku také stojí Club Netopýr, jehož interiér je tématicky vyzdoben. K poslechu zde hraje reprodukováná hudba a návštěvníci si mohou vybrat z velkého množství míchaných nápojů.

Jediná diskotéka v Dobříši je součástí restaurace Na Prachandě. Diskotéka je vhodná pro mladší i starší návštěvníky. Je vybavena dobrou zvukovou aparaturou, mnoha světelnými efekty a hudba je zde pouštěna všeho druhu a to i dle přání návštěvníků. Prostory diskotéky jsou klubového typu, schopny pojmu cca 200 návštěvníků. Jsou zde umístěny dva bary, které nabízejí velké množství jak alkoholických, nealkoholických, tak také míchaných nápojů. Diskotéka se koná pravidelně každý pátek a sobotu od 21.00 do 5.00.⁽⁴²⁾

Pro mladší generaci je vhodná diskotéka ve Staré Huti cca 2 km od Dobříše. Koná se v místním kulturním domě, který byl k tomuto účelu před několika lety

zrekonstruován. Součástí je i 5 barů, šipky a stolní fotbal. Otvírací doba je od 21.00 do 4.00.

Kulturně-společenská zařízení jsou důležitá pro vyplnění volného času návštěvníků a stejně tak jako sportovně-rekreační zařízení mohou být nápomocna k tomu, aby se návštěvníci v oblasti zdrželi delší dobu.

S existencí kulturně-společenských a sportovně-rekreačních zařízení je spojeno i pořádání různých akcí, které se stávají cílem návštěvníků. Jsou to různé festivaly, slavnosti, sportovní utkání atd. Seznam těchto akcí v oblasti Dobříšska je poměrně pestrý. Mezi nejdůležitější události patří Dobříšské májové slavnosti (Kulturní program na centrálním náměstí, trhy, občerstvení, spanilá jízda motorkářů, soutěže zručnosti, příjezd parního vlaku z Prahy s vyhlídkovými jízdami, holandský trh. Doprovodný program: fotbalový turnaj, gymnastická akademie a vystoupení Sokolů, divadelní festival.), Dobříšský rokfest (určený pro milovníky hudby, především rocku a ska - koná vždy v polovině měsíce července a k vidění tu jsou hudební skupiny známé po celé republice), Posázavský pacifik (historická parní lokomotiva jedoucí po trase Dobříš – Praha, Modřany), Svatováclavské slavnosti (Během celého dne se na nádvoří zámku konají různé akce – v roce 2007 to byla například ukázka zhotovení kovářské výroby, ukázka z produkce umělecké slévárny, výroba dřevěných hraček, malování na sklo a další. Ve Francouzském parku vystupovala šermířská skupina „Páni ze zvěřince“, probíhaly zde i historické sokolnické ukázky s dravými ptáky, nechyběl zde ani program pro děti.), Vánoční a Velikonoční trhy. Ze sportovních událostí jsou to především závody seriálu Brdmann Adventure. Hojně navštěvované je také letní kino v Novém Kníně.

7. Analýza potřeb a požadavků návštěvníků Dobříšska

Úspěšnost cestovního ruchu na trhu v dané oblasti závisí na schopnosti analyzovat chování a změny v potřebách a požadavcích jak současných, tak i potenciálních návštěvníků a na základě výsledků uvedené analýzy stimulovat, případně vytvářet poptávku po oblasti, jejich produktových řadách či jednotlivých komponentech produktu.⁽²⁾ Samozřejmě je, že rozhodnutí návštěvníka ovlivňuje mnoho vnějších faktorů. Patří sem zejména ekonomické, politické, kulturní, společenské, psychologické, technologické a také ekologické faktory. Existují však ještě osobní faktory, jako je především věk, povolání, životní styl nebo ekonomická situace návštěvníka.

Analýza v této práci je zaměřena především na motivaci návštěvníků, na to, jakých služeb využívají a jak jsou s poskytovanými službami spokojeni. K analýze bylo využito jak sekundárních informačních zdrojů, tak i těch primárních. Sběr primárních informačních zdrojů spočíval v dotazníkovém šetření.

7. 1. Využití sekundárních informačních zdrojů

Sekundární zdroje představují zprávy o využívání ubytovacích zařízení, informace v tisku, statistické ročenky a dokumenty vlády, informace poskytnuté profesními a zájmovými sdruženími a svazy, studie a analýzy profesionálních agentur apod. Respektive se jedná o data, která již byla někde prezentována.

Shromážděna byla literatura odborná, naučná a propagační materiály týkající se dané oblasti, jednalo se především o kulturně-historické památky, ubytovací a stravovací zařízení a možnosti sportovního vyžití.

Informace byly čerpány z knih, turistických průvodců a map. Využito bylo také zdrojů, které byly zveřejněny na internetu. Bylo čerpáno také z propagačních materiálů informačních center (prospekty a brožurky).

7. 2. Dotazníkový průzkum

Cílem dotazníkového šetření bylo zjištění co motivuje návštěvníky k navštívení této oblasti, jak dlouho se zde zdrží, jaké aktivity zde provádí a s čím jsou a nejsou spokojeni, také co by v destinaci změnili.

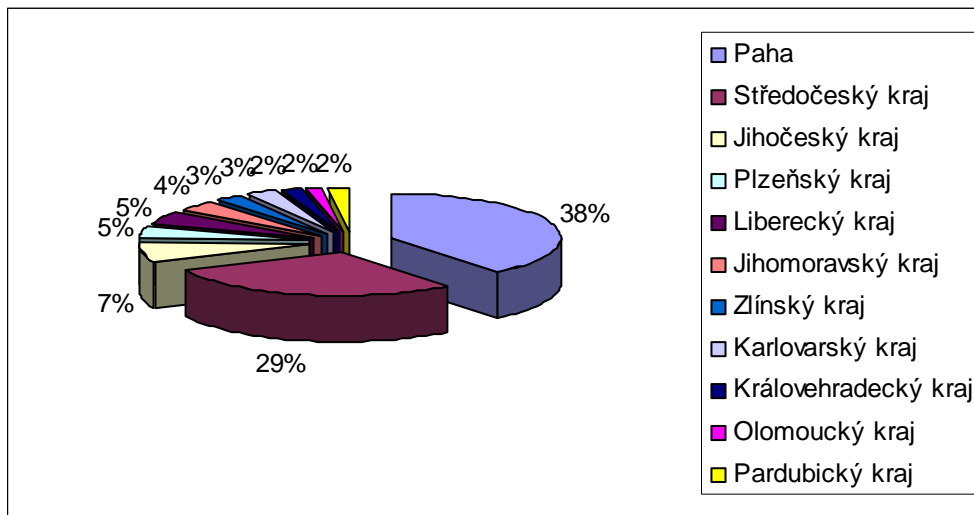
Důležitou kategorií byla také délka pobytu návštěvníka, protože hlavním problémem cestovního ruchu v této oblasti, ale i v celém Středočeském kraji,

je jednodenní návštěvnost, která není spojená s dalším čerpáním služeb v dané oblasti.⁽³³⁾

Výzkum byl prováděn prostřednictvím dotazníkového šetření. Dotazník obsahoval především otázky s nabídkou odpovědí. Byl zaměřen na zjištění motivů, které vedly účastníky cestovního ruchu k návštěvě dobříšského regionu. Probíhal v hlavní turistické sezóně, tedy v měsících červen 2007 až září 2007. Za tyto měsíce bylo nashromážděno 107 dotazníků. Dotazování byly návštěvníci Informačního centra v Dobříši, Památníku Karla Čapka ve Staré Huti, Zámku Dobříš, městského muzea Dobříš a také na dobříšském náměstí. Dotazníky byly k dispozici také v muzeu Mincovna Nový Knín. Návštěvníci byli dotazováni jednak osobně, jednak prostřednictvím výše uvedených zařízení. Byli samozřejmě informováni o důvodu dotazníkového šetření a k čemu budou výsledky použity.

Dotazník obsahoval 15 otázek, v naprosté většině případů vybírali respondenti ze škály možných odpovědí. Ve 3 otázkách jim bylo umožněno vyjádřit svou odpověď vlastními slovy.

Otázka č. 1 Odkud pocházíte?

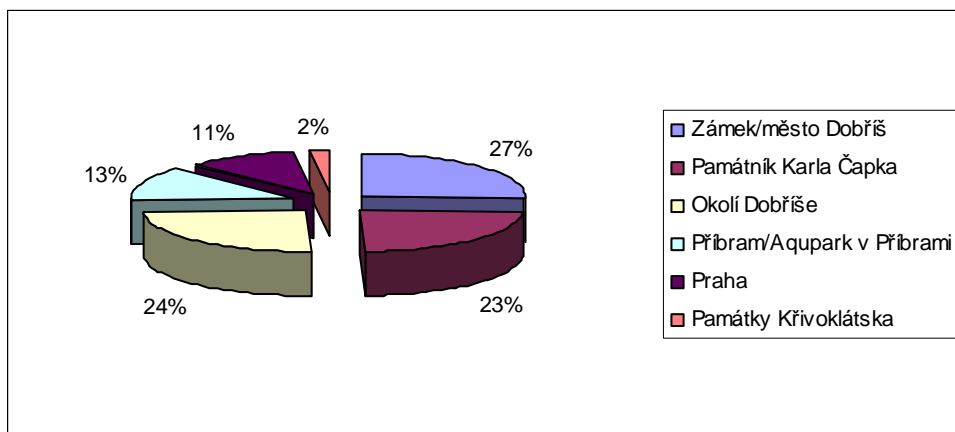
Poznámka: Z kraje Moravsko-Slezského, Ústeckého a kraje Vysočina nepřijel ve sledovaném období žádný návštěvník

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zde se částečně potvrdila hypotéza číslo 2 tzn. že Dobříšsko navštěvují převážně obyvatelé hlavního města Prahy (a to hlavně díky výhodnému spojení Dobříše s hlavním městem – po rychlostní komunikaci R4 za 20min). Poměrně vysoké procento

je zde zastoupeno i návštěvníky ze Středočeského kraje. Za zmínku ještě stojí Jihočeský kraj se svými 7 %. 5 % návštěvníků přijelo z kraje Plzeňského a Libereckého, dále následoval kraj Jihomoravský, Zlínský, Karlovarský, Královehradecký, Olomoucký a Pardubický. Z krajů Moravsko-Slezského, Ústeckého a kraje Vysočina nepřišel ve sledovaném období žádný návštěvník.

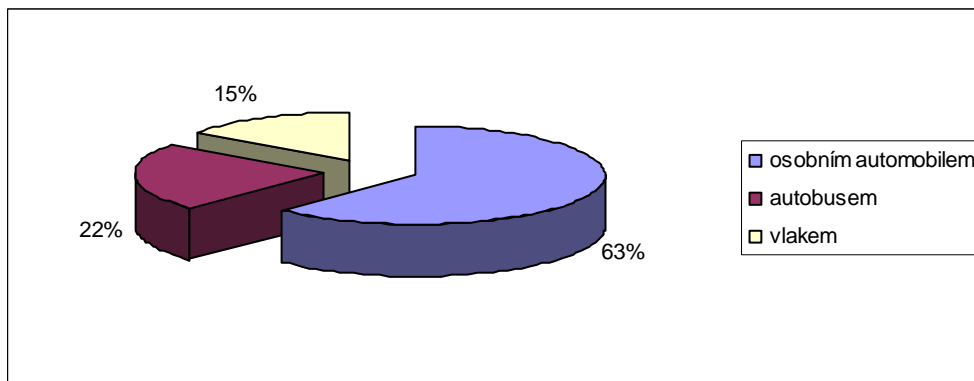
Otázka č. 2 Co je cílem Vaší cesty?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Cílem cesty byla pro většinu návštěvníků jedna z kulturně-historických památek. Nejnavštěvovanějšími místy oblasti tedy jsou Zámek nebo město Dobříš a Památník Karla Čapka ve Staré Huti. Nelze opomenout ani 24 % návštěvníků, kteří uvedli jako cíl své cesty okolí Dobříše. Důležitý je také fakt, že 26 % dotazovaných neoznačilo jako cíl své cesty místo, které by spadalo do oblasti Dobříšska. Z odpovědí tedy vyplynulo, že je zde podstatné množství „tranzitních turistů“, kteří představují skrytý potenciál k získávání.

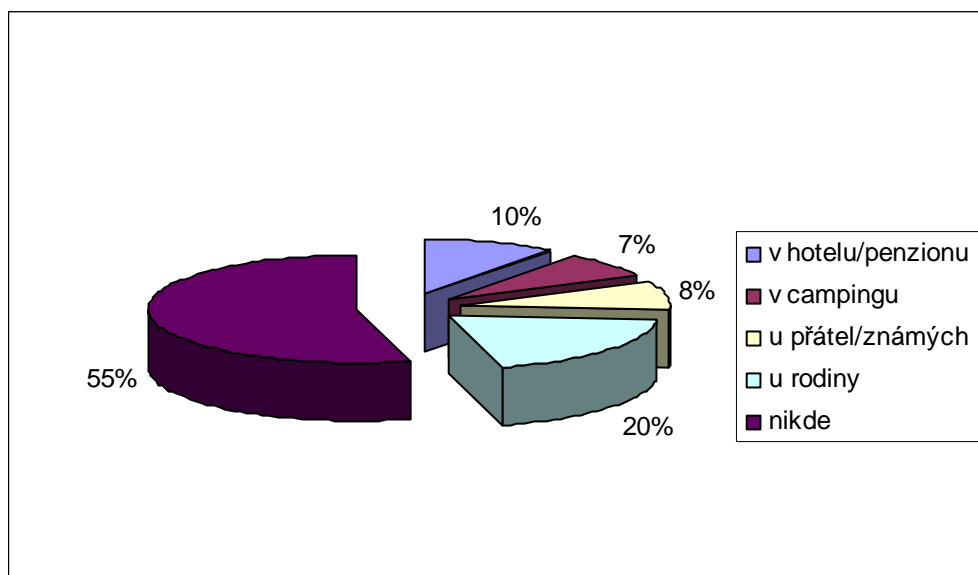
Otázka č. 3 Jakým způsobem jste se dopravil/a do regionu?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z hlediska způsoby dopravy do regionu nejvíce dotazovaných využilo osobního automobilu (díky již zmíněné blízkosti rychlostní komunikace R4 a velmi krátké dojezdové vzdálenosti (cca 20 min) do hlavního města). Hojně využívaná je také autobusová doprava (v prosinci 2007 zde byla zavedena již zmíněná Středočeská integrovaná doprava, která výrazně zvýšila množství odjezdů směr Praha – každých 20 min a směr Příbram – každých 30 min). Nelze opomenout ani železniční dopravu, která je využívány zejména v letních měsících. Vlaku z Dobříše odjíždí směr Praha každou hodinu a cesta trvá cca 1 hodinu 40 minut. I přes svůj časový handicap je poměrně využívána, jelikož nabízí určité výhody (krásný výhled na nenarušenou přírodu, větší pohodlí, nezapomenutelný zážitek...) oproti jízdě osobním automobilem či autobusem.

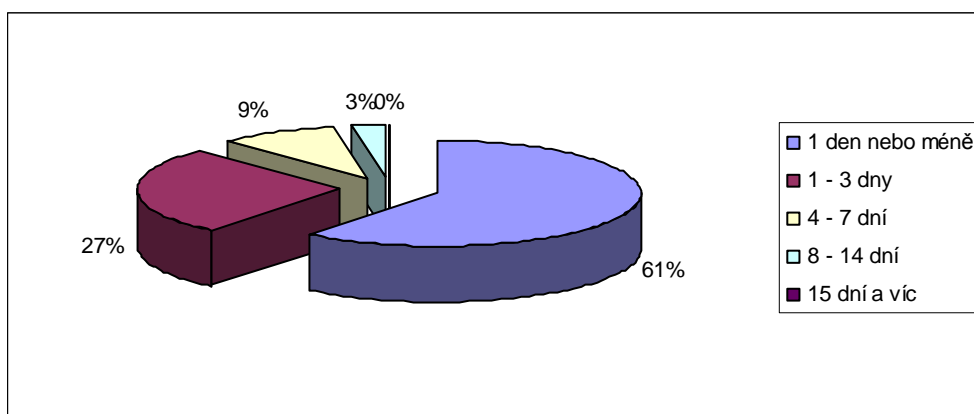
Otázka č. 4 Kde jste ubytován/a po dobu pobytu?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Největší část dotazovaných uvedlo, že nejsou ubytováni nikde. Na Dobříšsku tedy převažují jednodenní pobyty. Část dotazovaných se ubytovává při návštěvě oblasti u rodiny. Pouze 10 % dotazovaných je při návštěvě oblasti ubytováno v hotelu či penzionu a 8 % u přátel či známých. V možnostech ubytování shledávám tedy také určitou rezervu.

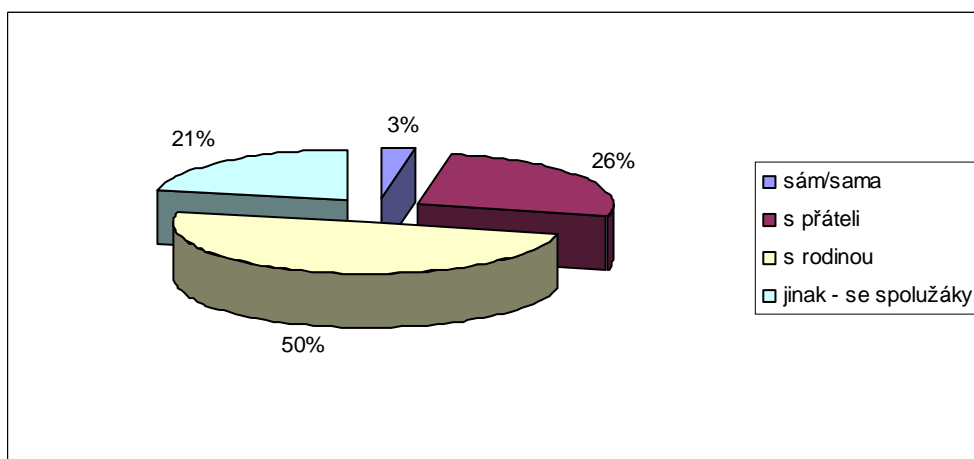
Otázka č. 5 Délka Vašeho pobytu je:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zde se potvrzuje výsledek otázky č. 4 (Kde jste ubytován/a po dobu pobytu?), kdy podstatná část dotazovaných uvedla možnost nikde. Převažují zde tedy jednodenní pobyty. Zde může být souvislost i s otázkou č. 2 (Co je cílem Vaší cesty?), kdy 26 % dotazovaných neoznačilo jako cíl své cesty místo, které by spadalo do oblasti Dobříšska. Z odpovědí tedy vyplynulo, že je zde podstatné množství tzv. „tranzitních turistů“. 27 % dotazovaných v oblasti pobývá 1 až 3 dny, 9 % 4 – 7 dní a 3 % turistů zde pobývá 8 až 14 dní (zde se může jednat například o chataře, trávící zde svou dovolenou). 15 dní a více se ve sledovaném období nezdržel žádný návštěvník.

Otázka č. 6 Jste v destinaci:

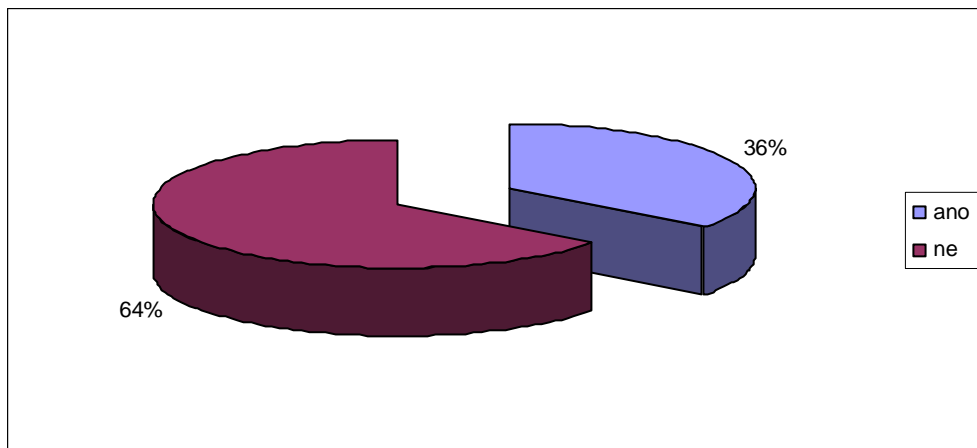

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Polovina dotazovaných přijela do oblasti s rodinou, více než čtvrtina přijela s přáteli a 21 % dotazovaných uvedlo variantu „jinak“, která byla dále specifikována jako

exkurze či školní výlet se spolužáky (např. do Památníku Karla Čapka). Pouze 3 % dotazovaných navštívilo oblast bez jakéhokoliv doprovodu.

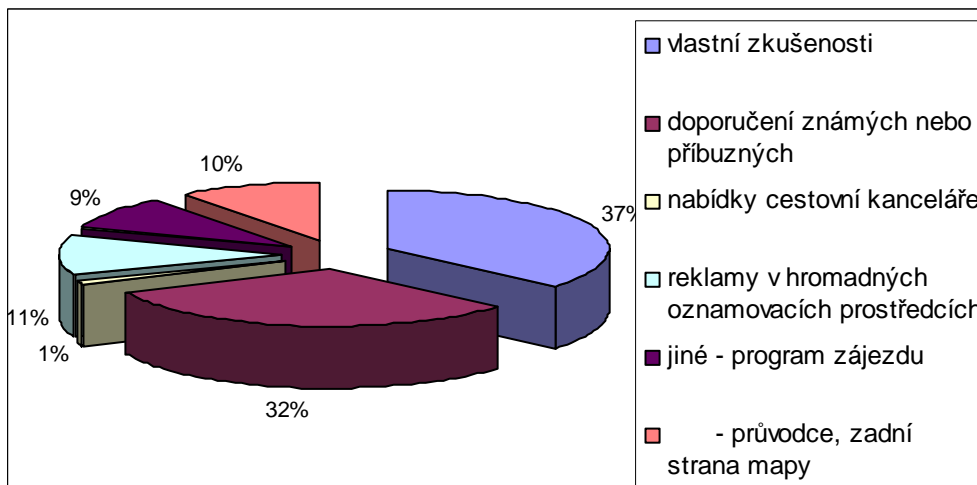
Otázka č. 7 Jste v destinaci poprvé?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než polovina dotazovaných uvedla, že není v destinaci poprvé, z čehož vyplývá že podstatná část návštěvníků se sem ráda vrací. Což je pro oblast velkou výhodou.

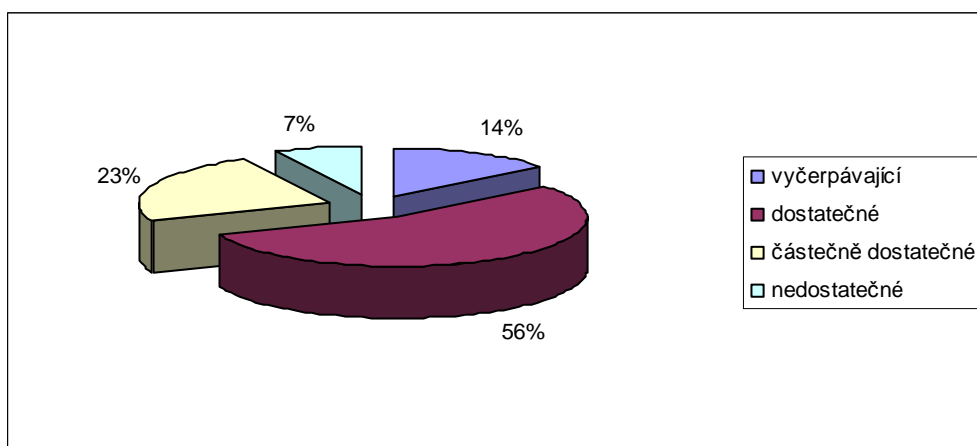
Otázka č. 8 Pro návštěvu jste se rozhodl/a na základě:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než třetina dotazovaných navštívila oblast na základě vlastních předchozích zkušeností, téměř třetina přijela na základě doporučení svých příbuzných či známých, 11 % dotazovaných se rozhodlo pro navštívení oblasti na základě reklamy v hromadných oznamovacích prostředcích, 10 % se nechalo inspirovat turistickým průvodcem či zadní stranou mapy a 9 % navštívilo oblast v rámci programu zájezdu.

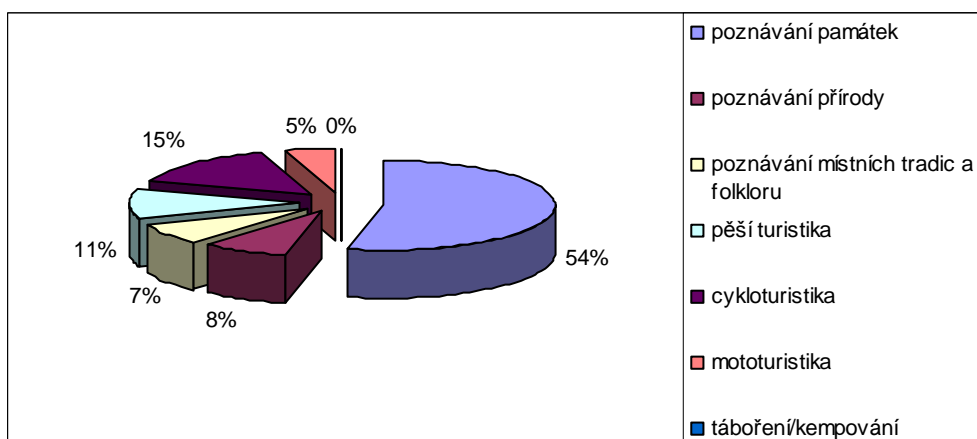
Otázka č. 9 Informace o destinaci, které jste měli k dispozici byly:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než polovina dotazovaných označila informace, které měli k dispozici jako dostatečné, necelá čtvrtina považovala informace za částečně dostatečné, pouze pro 14 % byly vyčerpávající a 7 % je označilo za nedostatečné. Zde tedy můžeme shledávat určitou rezervu v přístupu návštěvníků k informacím nebo v množství či způsobu zveřejňování informací.

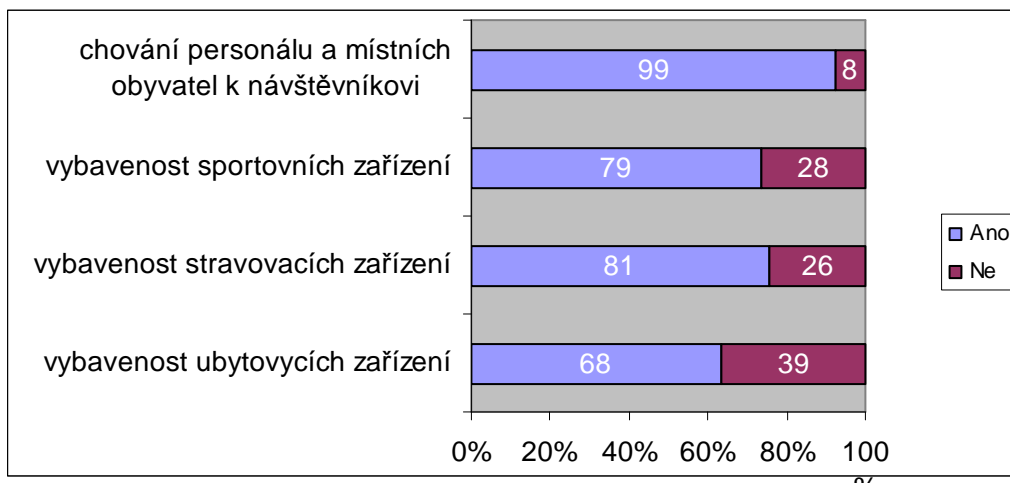
Otázka č. 10 Příčina Vaší návštěvy:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než polovina návštěvníků uvedla jako příčinu návštěvy poznávání památek, 15 % přijelo provozovat cykloturistiku, 11 % přijelo za pěší turistikou a 8 % uvedlo jako příčinu návštěvy poznávání přírody. Příčiny jako cykloturistika, pěší turistika a poznávání přírody jsou spolu úzce spojeny. Bylo by tedy vhodné tento potenciál více podporovat.

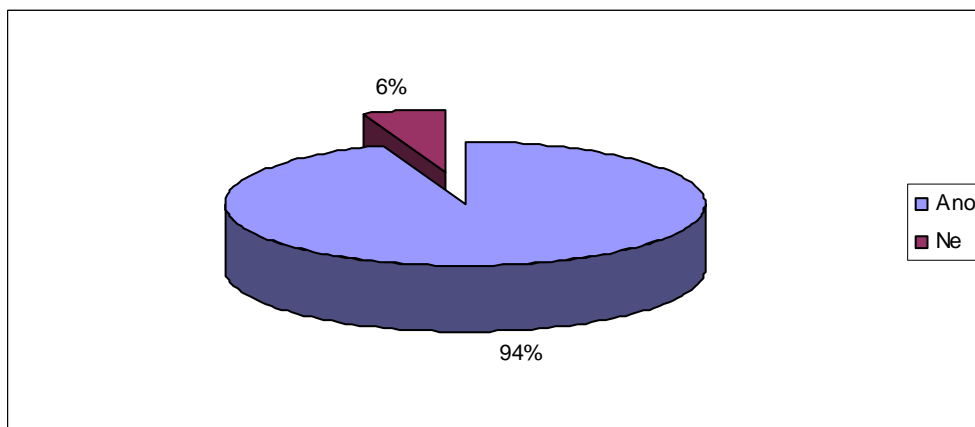
Otázka č. 11 Označte prosím spokojenost s poskytovanými službami cestovního ruchu:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Ubytovacích zařízení je sice v oblasti poměrně nedostatek (výsledek analýzy složek sekundární nabídky), ale z hlediska jejich vybavenosti nejsou shledány žádné vážnější nedostatky (převážná část návštěvníků byla vybaveností spokojena). Většina návštěvníků byla také spokojena s vybaveností stravovacích zařízení, z hlediska vybavenosti sportovních zařízení a chování personálu a místních obyvatel k návštěvníkovi zde také nebyl shledán žádný větší problém.

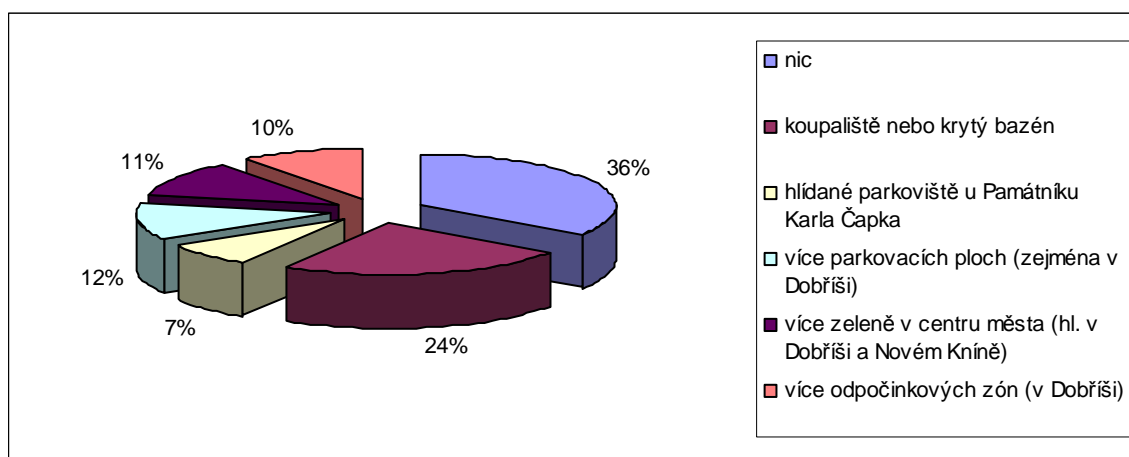
Otázka č. 12 Doporučíte návštěvu svým známým?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Převážná většina návštěvníků by doporučilo návštěvu Dobříšska svým známým, což je pro oblast další výhodou. Pouze 6 % by tak neučinilo

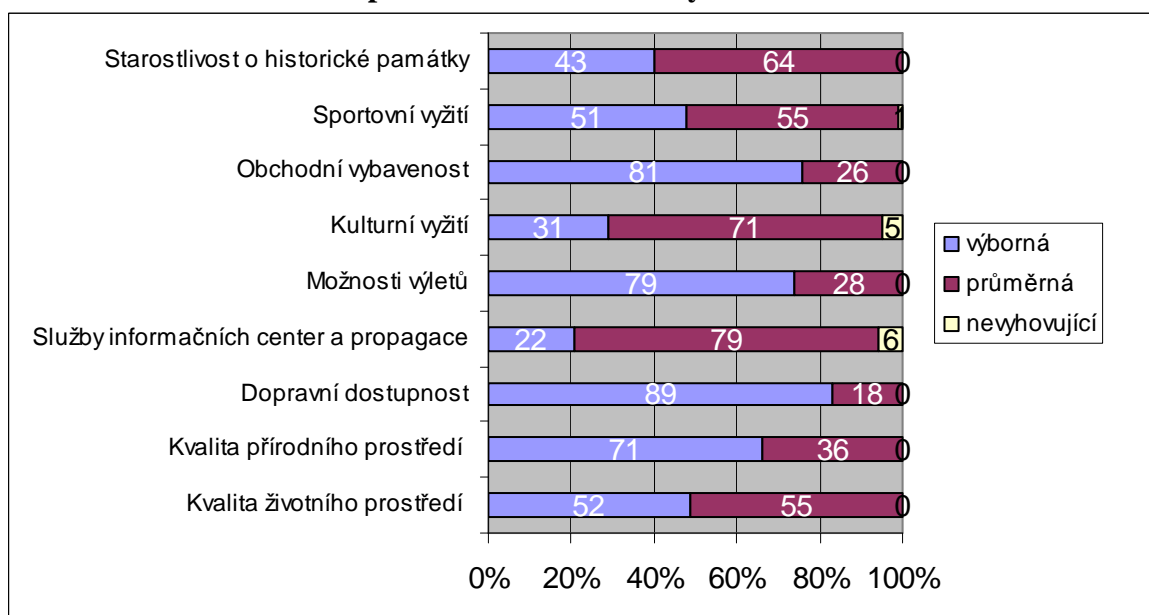
Otázka č. 13 Co Vám v destinaci chybí popř. co byste změnili?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než třetině dotazovaných v oblasti nic nechybí, ani by na destinaci nic neměnili. 24 % dotazovaných chybí v destinaci koupaliště nebo krytý bazén (nejbližší aquapark se nachází v Příbrami). Možnost koupání v oblasti je závislá na kvalitě vody. 12 % dotazovaných by v Dobříši uvítalo více parkovacích ploch, 11 % by zvýšilo podíl zeleně v centrech měst (hlavně v Dobříši a Novém Kníně) a 10 % by zvětšilo počet odpočinkových zón. Tuto otázku (kromě aquaparku či koupaliště) by měla částečně řešit připravovaná obnova a rekonstrukce dobříšského náměstí (více v Příloze 10).

Otázka č. 14 Ohodnoťte prosím úroveň nabídky cestovního ruchu v destinaci:

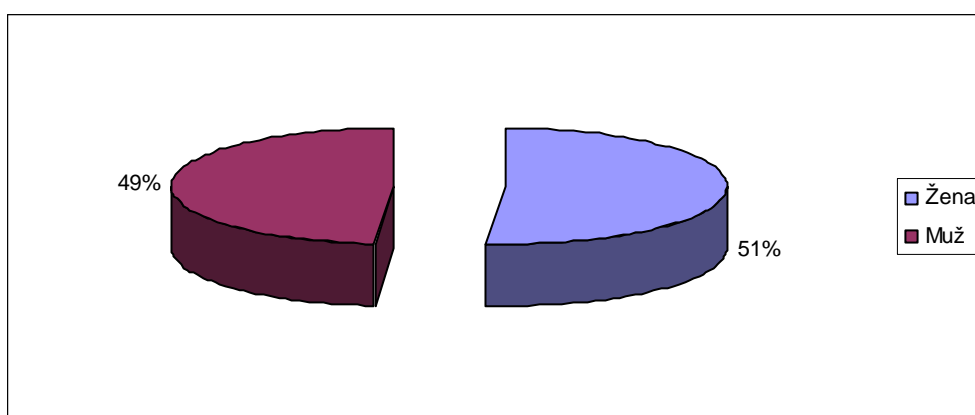

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Z hlediska úrovně cestovního ruchu označila většina dotazovaných kvalitu přírodního prostředí, dopravní dostupnost, možnosti výletů a obchodní vybavenost za výbornou. Většina dotazovaných označila služby informačních center, propagaci a kulturní vyžití za průměrné. Kvalitu životního prostředí a sportovní vyžití považuje 55 návštěvníků za průměrné. 6 návštěvníků označilo služby informačních center a propagaci za nevyhovující, 5 návštěvníků považuje za nevyhovující kulturní vyžití a 1 návštěvník sportovní vyžití.

Otázka č. 15 Osobní údaje:

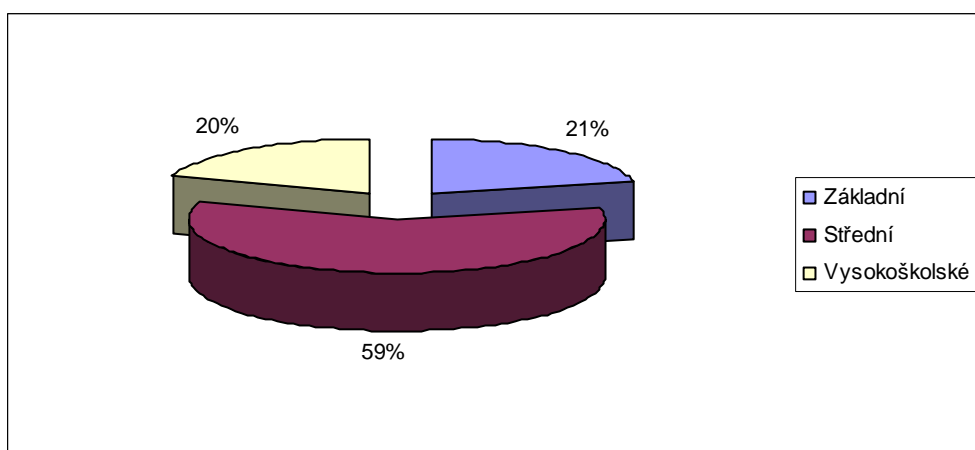
Pohlaví:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Poměr mezi oběma pohlavími dotazovaných byl částečně regulován, tak aby bylo dosaženo vypovídajících výsledků. 51 % dotazovaných tvořily ženy a 49 % byly muži.

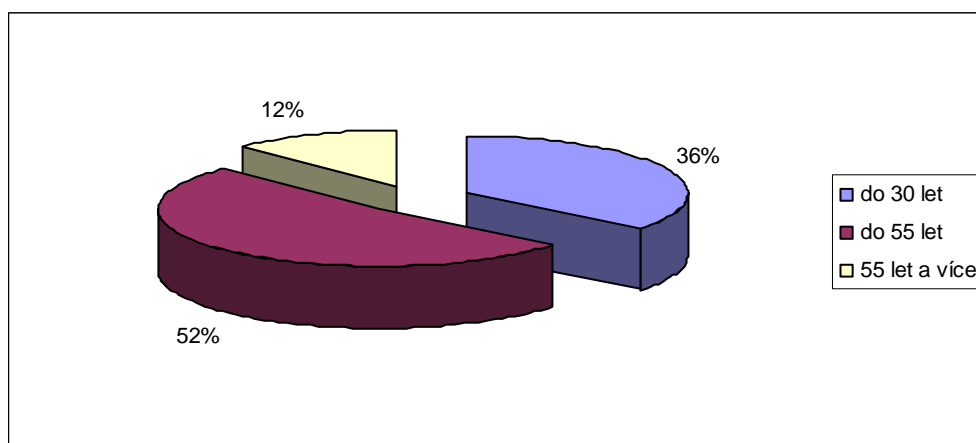
Vzdělání:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce dotazovaných mělo střední vzdělání, základní vzdělání mělo 21 % a 20 % návštěvníků mělo vysokoškolské vzdělání.

Věk:

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce dotazovaných bylo ve středním věku (tedy ve věku od 31 do 55 let). Více než třetina návštěvníků byla ve věku do 30 let, oblast navštívilo také 12 % lidí starších 55-ti let.

7. 3. Motivace návštěvníků

Jeden z nejdůležitějších faktorů chování návštěvníků je z hlediska destinace motivace. Motiv je potřeba na určitém stupni naléhavosti, která vyvolává úsilí na její uspokojení. Potřeba je uvědomený nebo neuvědomený rozdíl mezi existujícím a požadovaným psychickým nebo fyzickým stavem. Potřeby, které člověk vnímá a uvědomuje si je, nazýváme přáním. Lidé jsou v zájmu splnění svých uvědomovaných potřeb, tj. přání, motivováni k jejich uspokojení.⁽²⁾

Jako příčinu návštěvy uvedlo 54 % dotazovaných poznávání památek a 15 % cykloturistiku. Největší část dotazovaných (37 %) se pro návštěvu rozhodla na základě vlastních zkušeností, 32 % dotazovaných přijelo na základě doporučení svých příbuzných a známých, 11 % přijelo na základě reklamy v hromadných oznamovacích prostředcích a 10 % se rozhodlo s pomocí průvodce nebo zadní strany mapy. 9 % dotazovaných navštívilo destinaci jako součást zájezdu. Informace o destinaci, které měli návštěvníci k dispozici byli pro více než polovinu dotazovaných (56 %) dostatečné, 23 % považovalo informace za částečně dostatečné a 14 % za vyčerpávající.

7. 4. Segmentace trhu cestovního ruchu

Segmentace trhu představuje jeho rozdělení do obchodně zajímavých a specificky odlišených částí. V současné době vytvářejí firmy specializovanou nabídku pro různé

zákaznické skupiny. K tomu slouží cílený marketing, který se skládá ze tří kroků: segmentace, tržního zacílení a tržního umístění. Segmentace se provádí, protože existuje jen málo destinací, které vyhovují všem návštěvníkům. Představuje rozdělení trhu do menších skupin zákazníků, kteří mají podobné kupní nebo spotřební chování a naopak se od ostatních skupin svým chováním odlišují, tzv. segmenty. Tržní zacílení představuje zhodnocení atraktivity každého segmentu a jeho výběr, lze ji odvodit např. z růstu cílového trhu. Tržní umístění je proces díky kterému se získává vybraný segment za použití marketingových strategií.“⁽²⁾

Segmentace trhu znamená rozdělení zdrojového trhu do relativně homogenních skupin (cílových trhů) podle společných charakteristik (věk, vzdělání, národnost, zájem o určitý produkt, zájmy, názory...)⁽³⁾

7. 4. 1. Kritéria segmentace

Výběr kritérií je důležitým předpokladem segmentace trhu. Trh cestovního ruchu je možné segmentovat například podle výběru oblasti, způsobu dopravy, demografických, geografických, sociálně-ekonomických, psychografických a behaviorálních charakteristik, způsobu spotřeby, dispozice návštěvníků, účelu cesty, hledání užitku apod.⁽²⁾

V případě segmentace trhu cestovního ruchu na Dobříšsku jsou brány v potaz především kritéria jako je účel cesty, způsob dopravy, pak samozřejmě demografické charakteristiky jako je věk a fáze životního cyklu, v které se účastník právě nachází.

Každý segment hledá něco jiného, některé láká cesta za poznáním, jiní dávají přednost dobrodružným zážitkům a další např. hledají odpočinek a relaxaci. V současné době jsou velmi populární pobyty, které jsou spojené s agroturistikou či wellnes. V případě Dobříšska by nabídka pro návštěvníky mohla obsahovat programy pro rodiny s dětmi, relaxační programy či sportovní programy pro všechny věkové kategorie.

Dobříšsko navštěvují hlavně lidé od 31 do 55 let (většinou rodiny s dětmi jedoucí za poznáním) a mladí lidé do 30 let (cykloturisté a pěší turisté), kteří mají většinou středoškolské vzdělání. Důležitými návštěvníky Dobříšska jsou také žáci a studenti základních a středních škol (21 %), kteří jezdí na exkurze do Památníku Karla Čapka a do muzea Mincovna Nový Knín v rámci školních výletů.

7. 4. 2. Výběr cílového segmentu trhu

Rozdělením trhu cestovního ruchu segmentace nekončí. Dalším krokem je výběr vhodného segmentu z hlediska destinace, tak aby splňoval určité znaky, které zaručí, že obrat a tržby realizované v průběhu návštěvy zabezpečí nejen návratnost nákladů vynaložených na získání segmentu, ale i přiměřený zisk. Vybrané segmenty trhu je třeba zkoumat především z hlediska měřitelnosti, přístupnosti, vydatnosti, obranyschopnosti, stability, konkurenční schopnosti, výhodnosti, prodejního potenciálu, nákladovosti a schopnosti poskytovat služby včas.⁽⁶⁾

Po zvážení výše uvedených hledisek, se destinace může orientovat na vybraný jeden segment či zaměřit se na trh jako takový. Zde se rozlišuje masový marketing, selektivní, extenzivní či koncentrovaná segmentace. Extenzivní segmentace znamená výběr jen některých segmentů a vytvoření speciálního marketingového mixu určené pro každý z nich. Čím více bude tento mix segmentu vyhovovat a čím více s ním bude spokojen, tím více bude k destinaci loajální a bude se do ní vracet.⁽⁶⁾

V případě Dobříšska je výhodné použít právě extenzivní segmentaci. Zaměřit se na získání tzv. „tranzitních turistů“ (26 %), kteří Dobříškem, díky jeho výhodné poloze v těsné blízkosti rychlostní silnice R4, projíždějí. Podpořit silnou skupinu rodin s dětmi, které do regionu přijíždějí, ale většinou zde pobývají jen 1 den nebo méně, a také podpořit příjezdy mladých lidí. Ať už se jedná o rodiny s dětmi či mladé návštěvníky, na Dobříšsku vyhledávají především kulturní památky, lákavý je pro ně také pobyt v přírodě, hojně jsou využívány místní cyklostezky. Pro rodiny s dětmi by mohly být vytvořeny produktové balíčky – tím by se mohlo docílit prodloužení doby pobytu. Pokud jde o žáky a studenty základních a středních škol, bylo by vhodné vytvořit např. naučnou stezku, která by byla spojena s prohlídkou Památníku Karla Čapka. Jelikož se památník nachází v klidné části (mimo obce Stará Huť), obklopen krásnou přírodou, v těsné blízkosti rybníka Strž, je toto místo vhodné pro vytvoření naučné stezky. Pro cykloturisty a pěší turisty by mohl být vylepšen systém značení stezek a přidána odpočívadla, kterých je v současné době nedostatek. Mladí lidé přijíždějící do Dobříše také hojně navštěvují koncerty (pořádané v místním kulturním domě) a Dobříšský rokfest. Pro tento segment by mohl být zaveden určitý systém slev.

Z dotazníkového šetření také vyplývá, že se sem většina turistů vrací (64 %), proto by vyšší propagace regionu (hlavně v oblasti turistických stezek, cyklostezek a přírodních krás) mohla pomoci při rozhodování, kterou část středních Čech navštíví. Mladé rodiny by bezesporu uvítaly speciální balíčky pro děti se zábavným programem.

8. Analýza přínosů a dopadů cestovního ruchu na Dobříšsko

Stále častěji je slyšet, že organizace musí přizpůsobit své aktivity a produkty rostoucím počtům „zelených“ zákazníků a státním zájmům v oblasti ochrany životního prostředí. Mezi zelené otázky mohou patřit: Starost o zdroj, například potřeby uchránit zdroje vody a energie a recyklovat pokud možno všechn odpad; zájem o životní prostředí ve smyslu estetického vzhledu krajiny vzniku možného znečištění; otázky zdravého životního stylu včetně organicky vyprodukovaných potravin a otázky aditiv v potravinách; ochrana zvířat včetně testování kosmetických přípravků na zvířatech a vzestup vegetariánství. Existuje řada důvodů proč by organizace cestovního ruchu, služeb pro využití volného času a ubytovacích a stravovacích služeb na sobě pracovaly v oblasti uvedených otázek. Mezi tyto důvody patří potřeba vyhovět legislativě, například omezení přípustného hluku a emisí letadel, snaha přistoupit k opatřením dobrovolně, aby zákonodárci nemuseli zavádět zákony, který by mohly vyžadovat opatření ještě tvrdší, reakce na stížnosti zákazníků, víra, že takové zaměření zlepší obraz organizace v očích potencionálních zákazníků a ostatních členů profesních skupin, investorů, státních úředníků a médií a zavádění vybraných postupů, které přinesou další výhody ve smyslu úspor nákladů atd.⁽⁵⁾

8. 1. Oblast ochrany životního prostředí

Úspěšnost oblasti cestovního ruchu je značně ovlivněna vztahem návštěvníků a místních obyvatel k životnímu prostředí. Podle J. Krippendorfa se růst ekologického vědomí projevuje v tendenci odmítání těch oblastí, které překročily tolerovanou hranici znečištění, a to nejen podle názoru expertů, ale i podle názoru návštěvníků. Na druhé straně mnoho vzdálených, bezvýznamných a citlivých přírodních prostředí se stává oblastmi pro návštěvníky vyhledávající nové formy cestovního ruchu, jako například alternativní cestovní ruch, ekoturismus, dobrodružný cestovní ruch apod.⁽²⁾

Dobříšsko je přírodně zachovalá oblast a vždy zde byla snaha chránit a zachovávat dobré životní prostředí. Proto se celá oblast snaží jít cestou udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Je zde poměrně rozvinutá pěší turistika a cykloturistika, čemuž napomohl i fakt, že město Dobříš nechalo před několika lety vybudovat novou cyklostezku. Členitý terén je vhodný pro zdatné i méně zdatné cyklisty.

8. 2. Sociálně – kulturní oblast

Změny v kulturně-sociálním prostředí mohou destinaci přinést nové příležitosti i ohrožení při nabídce na trhu cestovního ruchu. Všeobecně je pociťována zvýšená potřeba úniku z každodenního stresu, zvýšená citlivost vůči kvalitě životního prostředí, což vyúsťuje do preference častějších dovolených. Další změny v kulturně-sociálním prostředí jsou v současnosti charakterizovány především změnou v hierarchii hodnot obyvatel.⁽²⁾

V této oblasti může Dobříšsko vsadit na již zmiňovanou ničím nenarušovanou přírodu s množstvím turistických stezek a cyklostezek a také na významné kulturně-historické památky jako je celorepublikově známý a hojně navštěvovaný Památník Karla Čapka ve Staré Huti a Zámek Dobříš, který je považován, za jednu z nejvýznamnějších památek Středočeského kraje.

8. 3. Ekonomická oblast

Otázka financování jakýchkoli projektů, plánů a záměrů je přirozeně velmi citlivá a právě problémy s uspokojivým řešením této záležitosti často vedou k neúspěchu jinak dobrých a nadějných programů.

Mezi základní zdroje financování řadíme veřejné prostředky (státní rozpočet a rozpočty krajů a obcí), soukromý sektor, Evropské rozvojové a strukturální fondy, programy a granty.

Rozpočet města Dobříš pro rok 2007 činil 237 000 Kč. Za 80 000 Kč byla zakoupena letecká mapa Dobříše. Zbytek finančních prostředků byl použit na výtisk brožur, letáků, na výrobu propisovacích tužek s logem města a dalších. Na rozvoj cestovního ruchu jako takový nezbyly finanční prostředky a na Městském úřadě Dobříš není žádný pracovník, který by se touto oblastí přímo zabýval. (osobní rozhovor se zastupiteli města)

Možnost získat dotace z rozvojových a strukturálních fondů, programů a grantů Evropské unie je v našich poměrech prakticky novým fenoménem, Dobříš této možnosti využila již u několika projektů. (více Příloha 10)

9. Vyhodnocení analýzy nabídky cestovního ruchu na Dobříšsku

Vyhodnocení analýzy nabídky cestovního ruchu je důležité především pro rozhodování o opatřeních a návrzích vedoucích k optimalizaci nabídky cestovního ruchu v daném regionu. Z analýzy vyplývá, že primární nabídka cestovního ruchu na Dobříšsku, je velmi dobrá. Díky přírodním, geografickým, hydrologickým i klimatickým potenciálům je Dobříšsko vhodné pro návštěvníky především v období letní sezóny. V zimě zde najdou zalíbení i méně nároční lyžaři. Členitý terén Dobříšska je vhodný pro pěší turistiku a cykloturistiku, přírodní rezervace (Hradec, „Andělské schody“) a státem chráněný dobříšský zámecký park nabízejí procházky v krásné a zachovalé přírodě. Blízkost vodní nádrže Slapy a řeky Vltava láká návštěvníky k rekreaci u vody, rybolovu a vodním sportům. Z hlediska kulturně-historických předpokladů, má jistě Dobříšsko co nabídnout. Mezi nejnavštěvovanější objekty patří Památník světoznámého Karla Čapka ve Staré Huti a Zámek Dobříš, který je spojen s mnoha známými osobnostmi (jak českými, tak zahraničními). Důležitá jsou také muzea (Mincovna Nový Knín, Muzeum Křižovnický Špýchar v Prostřední Lhotě a Městské muzeum Dobříš). Tento přírodní a kulturně-historický potenciál nemůže být využíván bez odpovídající infrastruktury. Dopravní dostupnost Dobříšska byla dotazovanými návštěvníky označena za vyhovující. Určitý problémem můžeme shledávat v železniční dopravě, která se může zdát některým návštěvníkům příliš zdlouhavá. Dobříšsko nabízí také mnoho možností stravování od tradičních českých hospod přes restaurace v hotelech a penzionech po stylové restaurace. Co se týká ubytovacích zařízení, je nabídka poměrně nevyhovující. Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že většina návštěvníků využívá k ubytování svou rodinu nebo přátele a známé (ovšem pokud se zdrží v regionu déle než 1 den). Pro návštěvníky jsou zde k dispozici i zaměstnanci informačního centra v Dobříši a zaměstnanci Památníku Karla Čapka, Muzea Mincovna Nový Knín a Muzea Křižovnický Špýchar, kteří vždy ochotně poradí a poskytnou propagační materiály. Obchodní vybavenost je zde plně vyhovující. Je zde mnoho obchodů s velmi pestrým sortimentem. Na Dobříšsku nechybí ani letní kino, kulturní domy (které jsou ve většině obcí využívány zejména v období plesové sezóny), bary, diskotéky a kluby, které zajišťují zábavu nejen pro návštěvníky, ale i pro místní obyvatele.

10. Návrh optimální nabídky cestovního ruchu pro vybrané segmenty turistů

Po vyhodnocení analýzy primární a sekundární nabídky cestovního ruchu na Dobříšsku, vyhodnocení přínosů a dopadů cestovního ruchu na danou oblast, provedení dotazníkového šetření mezi návštěvníky Dobříšska a výběru vhodných segmentů návštěvníků je třeba navrhnout, jak by měla vypadat optimální nabídka cestovního ruchu pro jednotlivé segmenty.

Prvním vybraným segmentem jsou rodiny s dětmi, které přijíždí na Dobříšsko ze zájmu o přírodní a kulturně-historické památky. Na děti je často při vytváření produktu cestovního ruchu zapomínáno. Přitom strávení příjemné a klidné dovolené je často v přímé souvislosti s tím, zda se děti v dané oblasti „mají čím zabavit“. V souvislosti s propojením přírodních a kulturně-historických památek by mohly být vybudovány „naučné stezky“ (např. v zahradě Památníku Karla Čapka nebo v „anglickém“ parku Zámku Dobříš) pro různé věkové skupiny a různě tematicky zaměřené. Pro ty nejmenší by tématem mohly být například pověsti spojené s danou oblastí (např. z knihy Dobříšské pověsti) a pro větší děti by to mohla být témata s přírodní tematikou – poznávání stromů, kytek, živočichů atd. nebo témata spojená se světoznámým spisovatelem Karlem Čapkem (jeho život, díla). Této varianty by mohly využívat i žáci a studenti základních a středních škol, navštěvující Památník Karla Čapka v rámci školních exkurzí.

Dalším segmentem by mohli být lidé přijíždějící za odpočinkem. Dnešní velmi hektická doba, ve které žijeme, není pro všechny zrovna ideálním obrazem klidného a spokojeného života. Každý člověk si potřebuje někdy odpočinout a tzv. „vypnout“. Někdo odpočívá pasivně (relaxuje, chodí na masáže, do sauny atd.) a někdo aktivně (např. hraje tenis, cvičí, jezdí na kole nebo pěstuje pěší turistiku). Dobříšsko je pro odpočinek vhodná oblast je zde mnoho možností jak strávit volný čas a krásná, rozmanitá příroda. Mohl by být vytvořen produktový balíček (např. pro manažery, kteří často pracují ve velkém fyzickém i psychickém vypětí). Tito lidé by mohli být ubytováni v některém z penzionů v okolí Dobříše a mohly by si sami, podle své momentální nálady a rozpoložení plánovat co chtějí dělat (mohly by např. navštívit wellness centrum, solnou jeskyni, zapůjčit si kolo na projížďku po okolí atd.). Několik penzionů na území Dobříšska nabízí také projížďky na koních. Dají se zde také půjčit čtyřkolky, což může vyhovovat návštěvníkům, kteří upřednostňují více adrenalinu.

11. Závěr

Cestovního ruchu využívá rok od roku více účastníků. Cestování se stalo určitým trendem moderní doby. Agentura CzechTourism definovala 15 turistických regionů České republiky. Okolí Prahy bylo rozčleněno do tří oblastí: Střední Čechy – západ, Střední Čechy – jihovýchod a Střední Čechy – Polabí. Dobříšsko patří do oblasti Střední Čechy – západ. Je to poměrně členitá oblast (pahorkatina) nacházející se 30 km jižně od Prahy. Dobříšsko je poměrně známým a hojně navštěvovaným regionem hlavně díky své výhodné poloze (v těsné blízkosti rychlostní silnice R4) a také díky Zámku Dobříš, který je hojně využíván při kulturních a společenských akcích. Významný je také Památník světoznámého spisovatele Karla Čapka ve Staré Huti. Návštěvníky sem láká také rozmanitá a udržovaná příroda, která je vhodná pro pěší turisty a cykloturisty. Vzhledem k tomu, že Dobříšsko se snaží zachovalou přírodu udržet, vidí v podpoře cykloturistiky určitý způsob udržitelného cestovního ruchu. Cykloturistika není ještě v regionu příliš rozvinutá. Jsou zde sice vybudované vhodné stezky, ale chybí výraznější propagace, aby se Dobříšsko dostalo do povědomí lidí jako „oblast vhodná pro cykloturistiku“. Město Dobříš nijak výrazně cestovní ruch nepodporuje, spíše spoléhá na to, že návštěvníci „přijdou sami“. V tomto shledávám určitou nevýhodu, protože z výsledku analýz vyplynulo, že Dobříšsko má jako oblast cestovního ruchu velký potenciál. Byla vyhodnocena úroveň jak primární tak sekundární nabídky cestovního ruchu na Dobříšsku. Jednalo se o vyhodnocování především sekundárních informací. Na to bylo navázáno dotazníkovým šetřením. Tento průzkum umožnil identifikování motivace návštěvníků v oblasti, jejich spokojenosti a nespokojenosti se službami. Šetření ukázalo, že návštěvníci přijíždějí na Dobříšsko opravdu především kvůli kulturně-historickým památkám a přírodě. Podle informačních zdrojů primárních i sekundárních je primární nabídka dostačující, návštěvníci jsou s ní spokojeni. Co se týká sekundární nabídky, potvrdila se hypotéza číslo jedna. Z dotazníkového šetření také vyplynulo, že i druhá hypotéza byla správná. Na základě celé analýzy pak byly vybrány dva segmenty návštěvníků – rodiny s dětmi přijíždějící za poznáním a mladí lidé přijíždějící za odpočinkem. Pro každý z těchto segmentů byla navržena optimální nabídka cestovního ruchu, bylo navrženo, co by měla nabídka pro jednotlivé segmenty obsahovat. Pro rodiny s dětmi to je vytvoření „naučných stezek“. Mladým návštěvníkům by zase jistě (v dnešní hektické době) vyhovovala různá nabídka odpočinkový aktivit či pasivit.

12. Summary

Tourism is one of the greatest phenomenon all over the World today. For the Czech republic is tourism a chance how to propagate itself in the World. Main destinations are Prague, Southern Moravia, Western Bohemia and places belonging to UNESCO list. But the Czech republic offers many more tourism destinations and regions that worths to see them. Dobříšsko is situated in the tourism region Central Bohemia – west. It is a area with hilly landscape and well-preserved nature.

The main goal of this bachelor work is primary and secondary offer analysis of tourism in Dobříšsko. Most important part of work depends on questionnaire investigation, which was answered by visitors of this area. According to question-form this work deals with reasons why visitors coming here, what are they doing here and if they are satisfied with local possibilities and services. The main types of tourists are families with children and young people. For every segment must be identified optimal tourism offer. Some improvements has been proposed.

Potential of tourism in Dobříšsko is caused by its position near Prague. Dobříšsko can provide good services, nice nature and unique ancient monuments.

Key words

tourism – tourist – offer analysis – primary offer – secondary offer – market segmentation – sustainable development – questionnaire investigation – gains and impacts of tourism

13. Seznam příloh

Příloha 1.... Dotazník

Příloha 2.... Mapa polohy Dobříše v návaznosti na hlavní město Prahu

Příloha 3.... Geografická mapa oblasti Dobříšska

Příloha 4.... Zámek Dobříš

Příloha 5.... Strž - Památník Karla Čapka ve Staré Huti

Příloha 6.... Muzeum Dobříš

Příloha 7.... Nový Knín – Muzeum Mincovna

Příloha 8.... Muzeum Křižovnický Špýchar Prostřední Lhota

Příloha 9...Čerpání ze Strukturálních fondů Evropské unie v Dobříši

14. Seznam literatura

Odborná literatura

1. Hesková, M. a kol.: Cestovní ruch, Praha: Fortuna, 2006
2. Királ'ová, A.: Marketing destinace cestovního ruchu, Praha: Ekopress, s.r.o., 2003
3. Palátková, M.: Marketingová strategie destinace CR, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2006
4. Kessner, L.: Marketing a management muzeí a památek, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2005
5. Horner, S., Swarbrooke, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2003
6. Kozel, R.: Moderní marketingový výzkum, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2006
7. Hrala, V.: Geografie cestovního ruchu, Praha: IDEA SERVIS, 1994
8. Oriška, J.: Technika služeb cestovního ruchu, Praha.: IDEA SERVIS, 1999
9. BÖHM, A. Madar, Z.: Cestovní ruch a životní prostředí, Praha.: Merkur, 1980
10. Holeček, M., Mariot, P., Střída, M.: Zeměpis cestovního ruchu, Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, s.r.o., 2005
11. Pásková, M., Zelenka, J.: Cestovní ruch – Výkladový slovník. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002
12. Malá, V. a kol.: Základy cestovního ruchu, Praha: Oeconomica, 2002
13. Ložek, V. a kol.: Střední Čechy. Příroda, člověk, krajina. Praha: Středočeský kraj, 2003
14. Hrala, V.: Geografie cestovního ruchu. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1996
15. Olič, M. a kol.: DOBŘÍŠ, město na Zlaté stezce, MAROLI, Praha 1998
16. David, P., Soukup V. a kol.: Velká turistická encyklopedie STŘEDOČESKÝ KRAJ, Euromedia Group, k. s., Praha 2007
17. Kupsa, M., Havlíková, Z., Kořínek, J., Říha, I.: SROP – Úspěšná cesta k dotacím Evropské unie ve Středních Čechách, Praha: Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy, 2006

Internetové stránky – navštívené v období červen 2007 až březen 2008

18. www.czso.cz
19. www.kr-stredocesky.cz
20. www.mestodobris.cz
21. www.zamekdobris.cz
22. www.czecot.cz
23. www.iriscr.cz
24. www.oblast.cz
25. www.tipynavylet.cz
26. www.rozhledny.cz
27. www.muzeum-pribram.cz
28. www.capek-karel-pamatnik.cz
29. www.novyknin.cz
30. www.mtbike.cz
31. www.vlaska.cz
32. www.bohemiacentalis.cz
33. www.czechtourism.cz
34. www.sweb.cz/jindrichuvmlyn/
35. www.novyrybnik.com
36. www.jsbardonova.com
37. www.sokoldobris.com
38. www.mc.dobris.net
39. www.ubytovanidobris.wz.cz
40. www.volny.cz/frantanyklicek
41. www.stanoviste.natura2000.cz
42. www.disco.prachanda.cz
43. www.mexicopueblo.cz
44. www.města.obce.cz
45. www.wellness-svp.cz
46. Informační materiály města Dobříše – prospekty, brožury
47. rozhovor s ředitelem Zámku Dobříš Ing. Pavlem Krejčárkem
48. rozhovor se zastupiteli města

15. Přílohy

Příloha 1

Dobrý den,

jmenuji se Dita Kokštejnová a jsem studentkou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích oboru „Obchodní podnikání se specializací na cestovní ruch“. Ráda bych Vás požádala o vyplnění tohoto dotazníku, který je zcela anonymní. Získané informace budou použity výhradně pro vypracování mé bakalářské práce na téma „Podpora cestovního ruchu v oblasti Dobříšska“.

Děkuji Vám

1. Odkud pocházíte (kraj).....

2. Co je cílem Vaší cesty.....

3. Jakým způsobem jste se dopravil/a do regionu:

- osobním automobilem
- autobusem
- vlakem

4. Kde jste ubytován/a po dobu pobytu:

- v hotelu
- v campingu
- u přátel
- u rodiny
- nikde

5. Délka Vašeho pobytu je:

- jeden den nebo méně
- 1 – 3 dny
- 4 – 7 dní
- 8 – 14 dní
- 15 dní a víc

6. Jste v destinaci:

- sám/sama
- s přáteli
- s rodinou
-

jinak.....

7. Jste v destinaci poprvé:

- ano
- ne

8. Pro návštěvu jste se rozhodl/a na základě:

- vlastní zkušenosti
- doporučení známých nebo příbuzných
- nabídky cestovní kanceláře
- reklamy v hromadných oznamovacích prostředcích

jiné.....

9. Informace o destinaci, které jste měli k dispozici byly:

- vyčerpávající
- dostatečné
- částečně dostatečné
- nedostatečné

10. Příčina Vaší návštěvy:

- poznávání památek
- poznávání přírody
- poznávání místních tradic a folkloru
- pěší turistika
- cykloturistika
- mototuristika
- táboření/kempování
- lyžování, zimní sporty
- jiné.....

11. Označte prosím spokojenost s poskytovanými službami cestovního ruchu:

- ano ne vybavenost ubytovacích zařízení
- ano ne vybavenost stravovacích zařízení
- ano ne vybavenost sportovních zařízení
- ano ne chování personálu a místních obyvatel k návštěvníkovi

12. Doporučíte návštěvu svým známým:

- ano
- ne

13. Co Vám v destinaci chybí, popř. co byste změnili:

.....

14. Ohodnoťte prosím úroveň nabídky cestovního ruchu v destinaci:

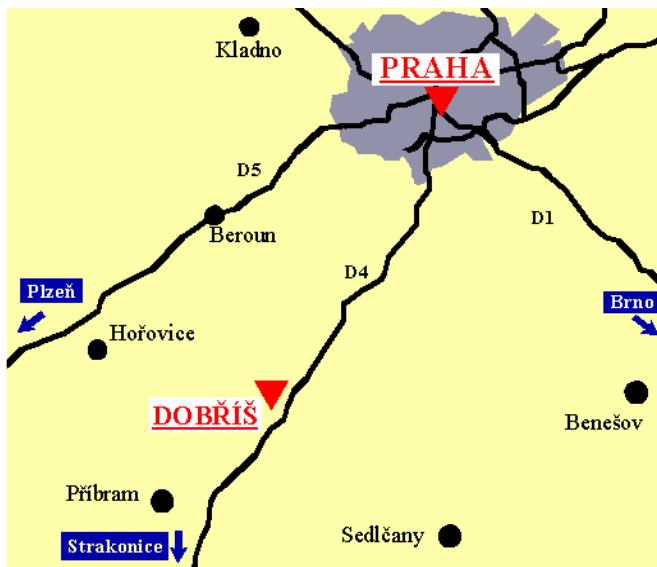
Faktor	výborné	průměrné	nevyhovující
Kvalita životní prostředí			
Kvalita přírodní prostředí			
Dopravní dostupnost			
Služby informačních center a propagace			
Možnosti výletů			
Kulturní vyžití			
Obchodní vybavenost			
Sportovní vyžití			
Starostlivost o historické památky			

15. Osobní údaje:

- Pohlaví: žena muž
Vzdělání: základní střední vysokoškolské
Věk: do 30 let do 55 let 55 a víc

Příloha 2

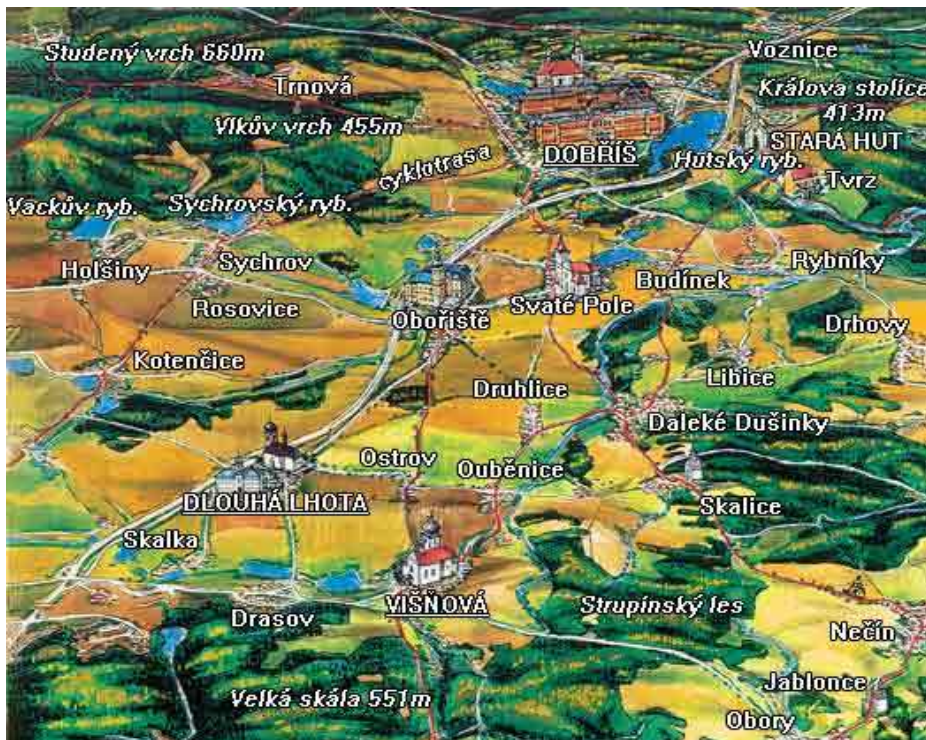
Mapa polohy Dobříše v návaznosti na hlavní město Prahu

http://www.allamat.cz/mapa_cz.gif

Příloha 3

Geografická mapa oblasti Dobříšska

<http://www.travelatlas.cz/forza/strpovltavi/povltavilh.html>

Příloha 4

Zámek Dobříš

Zámek s výraznou fasádou, který byl postaven v rokokovém stylu, je významnou kulturně-historickou památkou města. Jeho současná podoba pochází z let 1745-1765, kdy přestavbu uskutečnil Jindřich Pavel František Mannsfeld.

Letecký pohled na Zámek Dobříš

<http://www.travelatlas.cz/forza/strpovltavi/dobris.html>

Od roku 1630 až do 2. světové války byl zámek majetkem šlechtického rodu Colloredo-Mannsfeldů. V roce 1945 připadl státu a byl používán jako „Domov spisovatelů“. Od roku 1998 je opět majetkem Colloredo-Mannsfeldů.⁽⁴²⁾

Zámek je v současné podobě patrová trojkřídlá stavba kolem téměř čtvercového dvora. Hlavní brána v severním křídle s letopočtem 1765 nese v trojbokém štítu mannsfeldský znak. Z jižní strany přiléhá k zámku v jeho příčné ose obdélný architektonický park. Zámek leží přímo u silnice z Dobříše na Prahu. Zámek Dobříš nabízí nejen prohlídky expozice a francouzské zahrady, ale i pořádání svatebních obřadů, společenských programů, koncertů, ubytování, pronájem nebytových prostor. V areálu zámku lze také navštívit městské muzeum s výstavou historických motocyklů, galerii JCM a zámeckou restauraci.

Francouzský park je vzácná ukázka rokokové zahradní architektury. Svými květinovými ornamenty a stříhanými ploty navozuje atmosféru vídeňského Schönbrunu, Perla mezi zahradami v České republice. Kompozice francouzské zahrady se rozkládá na pěti terasách. Pomyslný střed celé zahradní architektury vytváří majestátní sousoší s fontánou se scénou napájení Heliových koní (v rekonstrukci), ta je prací Ignáce

Františka Platzera, příslušníka řezbářské rodiny ze západních Čech, který byl jednou z nejvýznamnějších osobností barokních Čech. V oranžerii se nachází socha Apollóna od stejného sochaře, v prostoru celé zahrady pak další sochy v duchu antické mytologie. Také je zde skleník a další zařízení z 19.století. V roce 1816 na místě zrušené panské bažantice vznikl krajinářský park – „anglický“.⁽²¹⁾ Jeho terén je převážně svažité se stromovým porostem. Severní část má lužní charakter s drobnými lesíky. V parku byly vybudovány vyhlídkové plošinky a tři umělé jeskyně. Stromový porost je převážně domácího původu se zajímavými exempláři dubů a buků, obohacený o některé cizokrajné dřeviny.⁽¹⁵⁾ Tento park je volně přístupný a nachází se zde malá zoo a dům, který dříve sloužil jako zámecké divadlo.

Pohled do francouzského parku

<http://www.zamekdobruška.cz/foto.htm>

Zámek je otevřen celoročně – pondělí až neděle:	
Listopad-březen:	8.30-16.00h. (rezervace 1 den předem)
Duben-květen:	8.30-17.00h.
Červen-říjen:	8.00-17.30h.

Prohlídkový okruh nabízí shlédnutí 11-ti pokojů. Prohlídka zámecké expozice se koná za účasti průvodce ve skupinách a počtu nejméně 5 ti návštěvníků. Maximální počet ve skupině je 45 návštěvníků. Prohlídky mimo uvedenou dobu lze ve výjimečných případech uskutečnit po dohodě se správou zámku za příplatek ke vstupnému, který činí 100%.

Dobříšský zámek je hojně využíván během celého roku. Pořádají se zde různé kulturní akce jako například koncerty, divadlo, výstavy apod. Zámecké prostory jsou také nabízeny k pronájmu. Konají se zde například konference, semináře, firemní prezentace, tiskové konference, galavečeře, recepce, koktejly a zahradní párty. Mezi komerční akce pořádané na Zámku Dobříš v roce 2007 patří: natáčení pořadu pro ČT 1 **O korunu krále Karla** - leden 2007, natáčení reklamního spotu - **vlasová stylizace** - direktor Phil Griffin - leden 2007, slavnostní galavečeř pro firmu **ING** - březen 2007, **Svatební květinový den** – Květinový salon Letizia Dobříš - květen 2007, pracovní zasedání **Ministerstva pro místní rozvoj** - červenec 2007 a také několik svateb známých osobností.

V tomto roce je kulturní program na Zámku Dobříš také velmi pestrý. Bude se zde konat například Velikonoční koncert vážné hudby (pořádá IC Productions Holandsko), koncert nadace Villa Musica (Německo), koncert v rámci Mezinárodního hudebního festivalu v Praze, Svatováclavské slavnosti, tradiční vánoční koncert pořádaný KS Dobříš a mnoho dalších významných akcí.

Důležitým zdrojem příjmů jsou pro Zámek Dobříš také svatební obřady. Jsou pořádány buď v Zrcadlovém sále (cena 12 000,-) nebo v bývalé konírně (cena 6 000,-). Svatebčané mohou po obřadu využít romantické procházky ve francouzském parku a vytvořit zde jedinečné svatební fotografie. Svatební obřady pořádané formou celodenního pronájmu jsou organizačně a termínově zajišťovány správou Zámku Dobříš. Každý svatební pár obdrží jako poděkování, po skončení svatebního obřadu, originální pamětní skleničky. Ročně je na zámku uspořádáno cca 250 svatebních obřadů. Specialitou Dobříšského zámku je pořádání tzv. „svateb na klíč“. Dle představ svatebčanů zámek zajistí kompletní servis spojený s obřadem, včetně zajištění termínu, prostoru, cateringu, květinové výzdoby atd.

Současný stav, příznivá vzdálenost od Prahy, možnost pořádání rozličných akcí - gala večerů - koncertů vážné hudby atd., celoroční provoz a také velká snaha rodiny Colloredo - Mannsfeld o soustavné zlepšování technického stavu a významu této kulturní památky jsou předpokladem k zachování tohoto nádherného a ojedinělého skvostu pro další generace.⁽²¹⁾ Pro návštěvníky jsou zde k dispozici dvě parkoviště - 50m a 100m od zámku. Zámek je vzdálen od vlakového nádraží 1,5 km, od autobusového pak 500m.

Mezi doplňkové služby, které zámek poskytuje patří: zámecká restaurace, městské muzeum (zde se nachází stálá expozice historických motocyklů), dětské hřiště, dětský koutek, prodejna suvenýrů a nově vybudovaný Hotel Zámek Dobříš.

Příloha 5

Strž - Památník Karla Čapka ve Staré Huti

Na začátku šedesátých let minulého století vznikla Nadace Čapkova Strž úsilím několika jednotlivců s jasným cílem: dosáhnout, aby se někdejší letní sídlo Karla Čapka a Olgy Scheinpflugové nadále nedevastovalo změnami nájemníků a aby v něm vznikl památník, který by připomínal, že tu žili dva významní lidé, jejichž odkaz má stále co říct dalším generacím.⁽⁴⁴⁾

<http://www.travelatlas.cz/forza/strpovltavi/sthut.html>

Památník se nachází v historickém areálu, kde byla v 19. století zpracovávána železná ruda. Po první světové válce získal nemovitost od Colloredo-Mannsfeldů Václav Palivec, který dal v roce 1935 empírový dům jako svatební dar do užívání Karlu Čapkovi a Olze Scheinpflugové. Spisovatel se v následujících třech letech při svém pobytu věnoval úpravám domu a zahrady. Na Strži, jak své letní sídlo pojmenovat, vznikla i literární díla (např. Cesta na sever, Bílá nemoc, První parta, Matka, Život a dílo skladatele Foltýna). Zde také přijímal řadu osobností české kultury a politiky, zejména v létě roku 1938. Nová expozice, otevřená v roce 1997, je věnována osobnosti a dílu Karla Čapka a jeho manželky, herečky a spisovatelky Olgy Scheinpflugové. Samostatnou expozici má od roku 1998 v podkroví domu novinář a spisovatel Ferdinand Peroutka. (Informační materiály města Dobříš)

Každou sezónu se v památníku koná mnoho kulturních (divadelní představení) i společenských akcí. Během školního roku jsou nejčastějšími návštěvníky školáci, kterým se tu vždy dostane odborný výklad a také mají možnost proběhnout se prostranstvím. Ale přijíždějí sem i zájezdy různých klubů i společností. Na základě jejich objednávky je k dispozici průvodce v Památníku Karla Čapka i v pondělí, které je rezervováno pro volný den zaměstnanců a pro údržbu expozice. Mezi nejúspěšnější realizované projekty, z nichž některé už zakládají tradici patří: regionální recitační soutěž pro žáky 1. stupně základních škol o Pohár Josefa Čapka, výtvarné a dramatické tvůrčí dílny pro studenty škol regionu i pro zájemce z veřejnosti, ekologické semináře. Každoročně se zde také konají akce, které jsou určeny pro celé rodiny, jako např. Den pejsků (děti i dospělí přivádějí své miláčky, aby se zúčastnili soutěže o Cenu Čapkovy Dášeňky), Svátek barevného listí. Památník uvedl koncert písničkáře Jiřího Dědečka. Tento den byl rovněž přihlášen do seznamu akcí Dnů evropského kulturního dědictví. Na zahradním jevišti se také každým rokem konají přehlídky ochotnických souborů. V roce 2006 byly uvedena čtyři představení pro dospělé, jedno dětské představení a jedno představení pro studenty Gymnázia Karla Čapka na Dobříši. Hru hráli podle scénáře svého třídního učitele žáci 8. základní školy v Příbrami.

Zvláštní pozornost věnuje Památník Karla Čapka na Strži každoročně výstavám (např. výstava fotografií Strže autorky Hany Rysové s názvem „To zvláštní místo“).

Památník se stává i vyhledávaným místem pro různé akce. K tomu účelu slouží nově upravené prostředí někdejších kůlen a chlívků s venkovním posezením u grillu. V roce 2006 tu na objednávku proběhlo pět svatebních obřadů, tři byly spojené i se zahradním rautem.

Čapkovu Strž navštěvují také téměř každý rok filmaři. V roce 2005 zde natáčely zahraniční společnosti tři dokumenty a pro čtvrtý si sem zajela i Česká televize. Památník také spolupracoval s realizátory projektů pro SF EU propagačními materiály oddílu Osobnosti Středočeského kraje připomínkou Karla Čapka a novináře Ferdinanda Peroutky, který byl na Strži častým hostem a měl tu dokonce jako nejbližší Čapkův přítel svou místnost. Provoz památníku zajišťuje Středočeský kraj spolu s Nadačním Fondem Čapkovy Strže. Ten finančně přispívá pouze na některé nákladnější akce v programu. (Ročenka Nadačního Fondu Čapkovy Strže)

Okolí památníku vyniká přírodními krásami a je dostupné turistickými stezkami. Možnost ubytování a stravování je v blízké Dobříši a Voznici. Památník je dostupný vlakem i autobusem.

Otvírací doba	
duben – říjen	denně (kromě pondělí) od 9.00 do 17.00 hodin
listopad – březen	pondělí až pátek od 9.00 do 17.00 hodin
soboty a neděle pro předem objednané skupiny	

Příloha 6

Městské muzeum Dobříš

Nachází se, jak již bylo zmíněno, v prostorách zámku Dobříš. Návštěvníci zde mohou nalézt expozici předmětů a listinných památek z historie města Dobříše včetně exponátů seznamujících s tradiční rukavičkářskou výrobou v dobříšském regionu. Velkým lákadlem se stala četná sbírka historických motocyklů československé výroby.⁽⁴²⁾

Otvírací doba			
letní sezóna	květen až říjen	st - ne	9.00 - 17.00 hod
zimní sezóna	listopad až duben	út - so	8.00 - 16.00 hod

Příloha 7

Nový Knín – Muzeum Mincovna

Nový Knín, královské zlatohorní město, má v současné době více než 1700 obyvatel. Město sestává z původních obcí Nový Knín, Starý Knín, Sudovice, Kozí Hory, Chramiště a Libčice. Historie sahá hluboko do minulosti a byla spojena především s těžbou zlata přímo ve městě a jeho okolí.

V Novém Kníně se nachází velké množství chráněných objektů, mezi něž patří například kostel sv. Mikuláše na náměstí Jiřího z Poděbrad, který tvoří dominantu města a jehož počátky sahají až do 12. století (kostel je celoročně přístupný veřejnosti – konají se tu každou neděli pravidelné mše) a objekt zvaný „mincovna“, původní sídlo perkmistrovského úřadu. První zmínka o něm je z roku 1464. Muzeum dokumentuje montánní činnost v povodí zlatonosné říčky Kocáby od nejstarších dob až do 20. století v kontextu s dějinami města. V 15. století se zde vytěžené zlato zpracovávalo a poté odesílalo do mincoven v Praze a Kutné Hoře. Renesanční, v jádru gotický dům, byl přestaven barokně, empírové průčelí pochází z roku 1801. Expozice umístěné v prvním patře objektu seznamují s historií těžby a zpracování zlata na Novoknínsku, s dějinami města, místními řemesly a průmyslem a s historií mistrovství světa v rýžování zlata u nás i v zahraničí. (informační materiály města Dobříš) Muzeum je pobočkou

Hornického muzea v Příbrami. V okolí Nového Knína jsou pro turisty k dispozici naučné stezky s geologicko hornickou tematikou.

Přístupnost muzea pro veřejnost:
květen: (so - ne) 9.00 -16.00 hodin
červen – září: (út – ne) 9.00 – 17. 00 hodin

Příloha 8

Muzeum Křižovnický Špýchar Prostřední Lhota

Muzeum Špýchar Prostřední Lhota, pobočka Hornického muzea Příbram, se nachází cca 15 km od Dobříše směrem na Nový Knín. Muzeum je umístěno v monumentální čtyřpodlažní barokní budově z roku 1770. Zdejší hospodářský statek vlastnil Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou. Dnes je muzeum památkově chráněný objekt. Špýchar patří mezi hodnotné hospodářské objekty období baroka nacházející se ve vesnickém prostředí v jižní části středních Čech.

Prostorný a architektonicky zajímavý interiér muzea je také využíván k výstavním a dalším kulturním účelům. V roce 2004 byla zpřístupněna expozice s názvem Ze života venkovského obyvatelstva středního Povltaví. Jejím posláním je přiblížit veřejnosti prostřednictvím dobových exponátů, především zemědělských strojů a nářadí, náčiní podomácké a řemeslné výroby a také vybavení Interiéru lidového obydlí, hospodářskou činnost a život rolníka na zemědělské usedlosti ve středním Povltaví ve druhé polovině 19. století až v první třetině 20. století a dokumentovat tak hlavní způsob obživy zdejšího obyvatelstva, jehož základní rysy přetrvávaly až do poloviny 20. století. V rozsáhlých prostorách Špýcharu jsou umístěny další zajímavé expozice – kromě již zmíněné archeologické části je to výstava o působení Rytířského řádu křižovníků s červenou hvězdou ve středních Čechách s důrazem na Novoknínsko nebo výstava o tradici závodů silničních motocyklů s ukázkou historických strojů zdejších rodáků, dobových fotografií a vítězných trofejí. Pozoruhodná je také fotodokumentace staré Vltavy a života v obcích, osadách a samotách kolem řeky, včetně instalace Interiéru vesnické hospody. Nabídku doplňující sezónní výstavy –v roce 2007 to byly fotografie vzácné květeny středních Čech Jiřího Kubíka, výstava Poutní místa na Příbramsku, výstava o drobných sakrálních stavbách na území farnosti Starý Knín a výstava modelů zemědělských usedlostí ze sbírek Národního zemědělského muzea – Muzea českého venkova na zámku Kačina.⁽⁴²⁾

Otvírací doba	
květen	so - ne 9.00 až 16.00 hod
červen - září	9.00 - 17.00 hod
říjen	9.00 - 16.00 hod

Příloha 9

Čerpání ze Strukturálních fondů Evropské unie v Dobříši

Dobříš s podporou Evropské unie realizovala již několik projektů. Jedním z nich bylo vybudování ubytovacích kapacit v Zámku Dobříš. Pro období 2004-2006 byl vytvořen Společný regionální operační program (SROP), který zahrnuje rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti (tzv. NUTS 2). Oblast Dobříšska patří do regionu NUTS 2 Střední Čechy. SROP je stejně jako ostatní operační programy rozdělen na priority. Každá priorita má své cíle a je zaměřena na určitou oblast. V rámci priorit existují opatření a podopatření, která podrobně specifikují podporované aktivity a dále kdo a o jakou částku může žádat.⁽¹⁷⁾

Dobříš se zařadila do Priority 4 – Rozvoj cestovního ruchu. Tato priorita zahrnuje dva okruhy aktivit, které jsou zaměřené na oblast cestovního ruchu. První je podpora rozvoje služeb pro cestovní ruch, druhou pak podpora rozvoje infrastruktury cestovního ruchu. Dobříš se týkalo opatření 4.2 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch, podopatření 4.2.2. Podpora regionální a místní infrastruktury pro cestovní ruch. Projekt byl nazván Vybudování ubytovacích kapacit **** Zámek Dobříš.

Po převzetí zámku původními majiteli, rodinou Colloredo – Mannsfeld, v roce 1998 byly započaty práce na obnově této kulturní památky s cíly snížit náklady na provoz, vybudovat důstojné prostředí odpovídající historickému významu objektu, zpřístupnit zámek široké veřejnosti a vybudovat infrastrukturu zaměřenou na rozvoj cestovního ruchu ve městě a regionu. Od konce 90. let tak došlo mj. k úpravě zámeckého parku, rekonstrukci zámecké restaurace a kuchyně, rekonstrukci pivovarských sklepů, k částečné obnově Heliovy fontány či k osvětlení zámku. Dalším krokem k dosažení stanovených cílů byla rekonstrukce části zámeckých prostor za účelem vybudování ubytovacích kapacit vyššího standardu, které doplní již poskytované služby na zámku (prohlídky expozice, koncerty vážné hudby, komerční akce, konference, svatební obřady) a zároveň přispějí ke zvýšení kvality poskytování ubytovacích služeb v regionu a ve Středočeském kraji.

Nově vybudovaný ***** hotel nabízí deset dvoulůžkových pokojů a jeden apartmán, včetně komfortního sociálního zařízení, recepce a zázemí. Hotelovým hostům je díky realizaci projektu umožněno využít svůj volný čas k provozování sportovních aktivit v nově vybudovaných zařízeních v areálu zámku. K dispozici jím je fitness centrum, půjčovna kol pro možné vyjížděky do okolních Brd a půjčovna loďek na Huťském rybníku. Struktura financování vypadla následovně: celkové náklady dosáhly 15 666 182 Kč, z toho 3 500 000 Kč bylo financováno prostředky Evropské unie, další 1 500 000 Kč bylo hrazeno z krajského rozpočtu, a zbývajících 10 666 182,- Kč vyčlenil Ing. Jerome Colloredo-Mannsfeld z vlastních zdrojů.

Realizace projektu pozitivně přispěla k ekonomickému rozvoji regionu a měla také zaměstnanecký efekt. V rámci projektu byla vytvořena dvě nová pracovní místa (recepční, úklid). Vznikly reprezentativní ubytovací kapacity vhodné pro významné zahraniční návštěvy města a kraje, došlo k rozšíření služeb pro rozvoj kongresové turistiky. Realizace projektu má taktéž pozitivní vliv na příjmy ostatních místních podnikatelů (např. květinářství, fotoslužby, místní obchody a restaurační zařízení) a města Dobříš.⁽¹⁷⁾

Čerpáno ze Strukturálních fondů Evropské unie bylo i při výstavbě Mateřského centra Dobříšek, které je jedinečnou příležitostí pro maminky na mateřské dovolené. Je to místo, kde se maminky s malými dětmi mohou scházet, zúčastňovat se různých programů či se samy aktivně podílet na jejich vytváření. Dávají možnost vyjít z izolace, uplatnit své znalosti a dovednosti, realizovat se i jinak než jen u vaření či žehlení. Maminky zde mohou najít společenství založené na principech rovnosti, dobrovolnosti a svépomoci Dětem poskytuje mateřské centrum možnost pohrát si s jinými dětmi za přítomnosti maminky. Všichni se zde učíme toleranci, solidaritě a ohleduplnosti. Mateřské centrum je místo, kde jsou děti vítány a vidí zde svoji matku v jiné roli než v domácnosti. Ženy zde mohou udržovat svou profesní orientaci a posilují své sebevědomí. Setkání mají neformální charakter a maminky i děti zde nalézají nové přátele.⁽³⁸⁾

Dalším projektem, při kterém Dobříš využije finančních prostředků z Evropské unie je obnova a rekonstrukce Mírového náměstí (hlavního náměstí v Dobříši) a souvisejícího území. Na tento projekt bude čerpáno ze Strukturálních fondů Evropské unie určených pro současné programovací období 2007 – 2013. Prostředky budou čerpány prostřednictvím Regionálního operačního programu regionu soudržnosti NUTS II Střední Čechy. Vedení města Dobříš do rozhodování o budoucí podobě náměstí

aktivně zapojilo také občany města Dobříše a přilehlých obcí. Byl vypracován dotazník, jehož cílem bylo získat podrobnější informace o tom, jaké funkce občané Dobříše a okolí v rámci náměstí preferují a jaké funkce považují naopak za nedůležité. Celkem bylo odevzdáno 1 104 dotazníků. Sběr dotazníků probíhal 19 dnů (od 1. března do 19. března 2007). Z dotazníků vyplynulo, že Respondenti si představují náměstí především jako odpočinkovou zónu s obchody, místy k posezení a relaxaci, doplněnou o možnost průjezdu a parkovací plochy. Součástí náměstí by měla být funkční kašna či jiný prvek vody. Autobusové zastávky by zde měly být ponechány, avšak v jiné podobě. Snížení počtu projíždějících vozidel je přáním výrazné většiny respondentů. Zejména mladší generace požaduje, aby součástí náměstí byly prostory, kde mohou trávit volný čas (restaurace s dětským koutkem, nekuřácká restaurace s nabídkou pro mládež, venkovní sezení pro rodiny s dětmi apod.). Projekt obnovy a rekonstrukce dobříšského náměstí byl zadán českobudějovické firmě FAM architekti s. r. o., která zvítězila ve veřejné soutěži.⁽²⁰⁾

V lednu 2007 byl také na Dobříši zahájen projekt „Cesta ke komunitnímu plánu sociálních služeb na Dobříšsku“. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií, Českou republikou a městem Dobříš. V roce 2008 získala Dobříš 1. místo mezi městy v České republice za aktivní zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů města a jeho rozvoje. Dobříš se společně s dalšími dvěma českými obcemi utká v mezinárodním klání o titul nejlepší projekt zapojení veřejnosti ve střední Evropě. (Dobříšské listy)